Strong UN. Better World.

THE UN IN MOLDOVA MAGAZINE

REVISTA ONU ÎN MOLDOVA

September / septembrie 2015, No. 2 (63)

Sustainable Development Goals: ambitious targets to achieve great results – together

Dafina Gercheva, UN Resident Coordinator and UNDP Resident Representative in the Republic of Moldova

This month, the United Nations General Assembly is due to adopt the new Sustainable Development Goals in a historic decision. This is the outcome of a unique global consultation process, where United Nations Member States, civil society, the private sector and members of the public all shared their opinions, hopes and dreams about sustainable development. The people and the Government of Moldova had a strong voice in this global discussion and played a very active part in the global and national consultation process.

The Sustainable Development Goals will define the global development agenda for the next 15 years and balance the three dimensions of sustainable development: economic, social and environmental. The new Goals will seek to complete what the Millennium Development Goals did not achieve, but they are also more ambitious. They are universal and apply to all countries, regardless of their level of development. The new Goals also cover new dimensions of human development such as peace and security, human rights and governance. These are essential elements to foster peaceful, just and inclusive societies which are free from fear and violence.

In adopting these Goals, the international community is embarking on an extremely ambitious journey. But the experience from the Millennium Development Goals, in Moldova and elsewhere, shows that it is only by setting ambitious targets that we can achieve great results – together. Besides, there is no real alternative: a world where everyone lives in dignity and no one is left behind is possible, and we have a moral obligation to work towards that goal.

Going from the global to the local level, it has hardly escaped anyone that 2015 has been a challenging year for the people of Moldova thus far. Political instability and regional economic turmoil had a negative impact on the everyday lives of many people. Against this backdrop, the United Nations' work in the country plays an increasingly important role to makes a difference in ordinary Moldovans' lives. Health care, entrepreneurship, women in politics, and Roma children's education are just a few of the issues we worked on. You can learn more about them on the following pages.

This issue of "The UN in Moldova" is the first with a brand new layout, more readable and attractive. It is also the first issue to be printed in both the State language and Russian, in addition to English. As part of our ongoing effort to promote and celebrate diversity and better reach out to all parts of the Moldovan society, more of our communication material will now be available also in Russian. Moldova is a multi-ethnic society and the work of the United Nations reflects that. This is only one aspect of our work on diversity and inclusiveness, to which we have dedicated a full article in this issue.

This autumn, the United Nations will celebrate its 70th anniversary. Celebrations in Moldova will culminate in a United Nations Week full of activities in late October. We will also take this opportunity to mark Moldova's 23rd anniversary as a United Nations Member State. Make sure to keep an eye on our website **www.un.md** to get the latest information.

Moldova is a very active Member State and its people have all reasons to mark these anniversaries. We invite you to celebrate with us!

Magazine **"The UN in Moldova"**

September 2015, No. 2 (63)

"The UN in Moldova' is a quarterly magazine published by the United Nations in Moldova, 131, 31 August 1989 St., Chisinau, MD 2012, Moldova, tel.: (373-22) 22 00 45, fax: (373-22) 22 00 41; http://www.un.md

Coordinator: Laura Bohantova

Communications Consultant: Sandra Cavallo

Editor: Igor Guzun

English language editor: Alison Mutler

Russian language editor: Lilia Botnariuc

Design: Ion Axenti

The articles in this magazine do not necessarily reflect the official views or policies of the United Nations or any of its Agencies. Articles may be freely reproduced.

Cover: UN Moldova

Circulation: 200 copies

Printed by: Tipografia centrala

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: scopuri ambițioase pentru a obține împreună rezultate mari

Coordonatoarea Rezidentă ONU şi Reprezentanta Permanentă PNUD în Republica Moldova, Dafina Gercheva

Adunarea Generală a ONU urmează să adopte, în luna septembrie a acestui an, printr-o decizie istorică, noile Obiective de Dezvoltare Durabilă. Acesta este rezultatul unui proces incluziv și participativ unic de consultare globală, în care statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite, publicul general, societatea civilă, sectorul privat și alți constituenți și-au împărtășit opiniile, speranțele și dorințele cu privire la dezvoltarea durabilă. Oficialitățile și cetățenii Republicii Moldova au un cuvânt de spus în cadrul discuției globale privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și s-au implicat foarte activ în procesul național și mondial de consultări.

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă vor defini agenda dezvoltării globale pentru următorii 15 ani și vor echilibra cele trei dimensiuni ale unei dezvoltări durabile: economică, socială și de mediu. Noile Obiective urmează să ducă la bun sfârșit ceea ce nu s-a reușit prin intermediul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, fiind totodată mai ambițioase. Acestea sunt universale și indivizibile, aplicându-se tuturor țărilor, indiferent de nivelul lor de dezvoltare. Noile Obiective cuprind, de asemenea, noi dimensiuni ale dezvoltării umane, precum pacea și securitatea, drepturile omului și guvernarea. Acestea sunt elementele esențiale pentru dezvoltarea unor societăți pașnice, echitabile și incluzive, în care nu există frică și violență.

Prin adoptarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, comunitatea internațională se lansează într-o călătorie extrem de ambițioasă. Iar experiența obținută din Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului - în Republica Moldova și pretutindeni în lume - demonstrează faptul că anume prin stabilirea unor scopuri ambițioase suntem capabili să obținem, împreună, rezultate mari. Totodată, nu există o alternativă reală la aceasta: o lume în care fiecare să trăiască cu demnitate și să nu fie lăsat în urmă este posibilă, iar noi avem obligația morală de a munci pentru atingerea acestui scop.

În această ediție a revistei „ONU în Moldova" veți obține o imagine clară despre activitatea noastră și veți afla mai multe detalii despre modul în care Națiunile Unite contribuie la schimbarea vieților unor oameni obișnuiți din Republica Moldova. Serviciile medicale, antreprenoriatul, implicarea femeilor în politică și educația copiilor de etnie romă sunt doar câteva dintre aspectele asupra cărora lucrăm și despre care puteți afla mai multe în paginile următoare.

Această ediție a revistei „ONU în Moldova" este prima tipărită cu un design nou, care o face mai atractivă și ușor de citit. În același timp, este prima ediție publicată în limba română și în limba rusă, împreună cu limba engleză. În contextul efortului continuu de a promova și celebra diversitatea și a coopta mai eficient toate elementele societății moldovenești, ONU a decis ca de acum înainte materialul nostru publicat să fie disponibil și în limba rusă. Acesta este doar un aspect din activitatea noastră în domeniul diversității și incluziunii, căruia i-am dedicat un întreg articol în ediția curentă.

Organizația Națiunilor Unite va celebra în această toamnă cea de 70-a aniversare de la creare. În Republica Moldova, marcarea acestui jubileu va culmina cu Săptămâna Națiunilor Unite, plină de activități programate pentru sfârșitul lunii octombrie. Vom profita de această posibilitate pentru a marca cea de-a 23-a aniversare a Republicii Moldova în calitate de stat-membru al Organizației Națiunilor Unite. Fiți cu ochii pe site-ul nostru web **www.un.md** pentru a fi la curent cu cele mai noi detalii.

Republica Moldova este un stat-membru ONU foarte activ, iar cetățenii săi au toate motivele de a celebra din plin aceste aniversări. Veniți să le marcăm împreună!

„ONU în Moldova" este o revistă trimestrială, editată de Organizația Națiunilor Unite în Moldova, str. 31 August 1989 , 131, Chișinău, MD 2012, Moldova, tel.: (373-22) 22 00 45, fax: (373-22) 22 00 41; http://www.un.md

Revista **„ONU în Moldova"**

Septembrie 2015, Nr. 2 (63)

Articolele din revistă nu reflectă neapărat opiniile sau politicile oficiale ale Națiunilor Unite sau ale uneia din Agențiile sale. Articolele pot fi liber reproduse.

Imagine pe copertă: ONU în Moldova

Tiraj: 200 exemplare

Tipografie: Tipografia centrală

Coordonator: Laura Bohanțova

Consultant în comunicare: Sandra Cavallo

Redactor: Igor Guzun

Redactor versiunea engleză: Alison Mutler

Redactor versiunea rusă: Lilia Botnariuc

Design: Ion Axenti

Third edition of SUN DA-I Fest closes European Union Sustainable Energy Week, bringing together thousands of people

Modern technologies of solar, wind, biomass and geothermal energy for people

Thousands of Moldovans discovered eco-technologies at SUN DA-I Fest – a live music festival powered by solar energy organized within the European Union Sustainable Energy Week in Chisinau in June 2015.

"This event shows not only that sustainable energy is important for us and the planet we live in, but also that sustainable energy is fun - and that we can all easily take part in this process, changing the way we consume energy", said Pirkka Tapiola, the EU Ambassador to the Republic of Moldova.

SUN DA-I Fest turned the Chisinau Public Garden "Stefan cel Mare si Sfant" into an open-air exhibition centre. Visitors learned about modern technologies to generate solar, wind, biomass, and geothermal energy. Children and young people were impressed by innovative technologies reducing energy consumption and harnessing natural energy sources in a smart manner.

"The Republic of Moldova has a significant potential to use renewables that can enhance the country's and citizens' energy self-sufficiency. This will help develop the country's economy creating new businesses and new jobs, and, no less important, will keep a healthy environment for future generations", said Victor Osipov, Deputy Prime Minister.

The Festival also hosted a craft fair of decorative items and handmade jewellery. Visitors participated in master classes in waste recycling, sewed bags from advertising banners, made reproductions out of cardboard. Motorbike-ride-lovers made the tour of the public garden using tricycles powered by solar energy instead of traditional fuel.

British musical band "Heymonshaker" performing at SUN Da-I Fest, 2015.

"It is really impressive to see all the green technologies presented, which already made their way to local markets and are contributing to the advancement of Moldova's eco-industry. This branch generates not only clean, affordable and reliable energy for everybody but also jobs, and competiveness. It empowers women, generates new incomes and perspectives for a better life. All these are preconditions for human progress and economic development", said Dafina Gercheva, Resident Representative of the United Nations Development Programme (UNDP) in Moldova.

SUN Da-I Fest ended with a live concert with Heymonnshaker (Great Britain) and local bands Alex Calancea & Rupt, AmberTraps, FlashBlood, Miriam. All instruments were powered by solar energy.

SUN Da-I Fest was organized by the European project "Energy and Biomass", the Energy Efficiency Agency and POT Music.

The Moldova Energy and Biomass Project had in fact an active presence during the whole European Union Sustainable Energy Week from 15 to 21 June. Its team of experts presented a variety of technologies in the bioenergy sector, and the programmes addressing public institutions, households and private sector in the "Stefan cel Mare si Sfant" park in Chisinau. In partnership with the Global Environment Facility – UNDP Project "Environmental Fiscal Reform", the Energy and Biomass Project presented an open-air photo exhibition "Moldova: Eco-Energy Stories", showing people who use renewable energy in their own homes or businesses (wind, geothermal, solar, bioenergy) reducing their energy bills. Children from the Summer Camp ENERGEL held an ECO Flash-Mob to promote the use of clean energy in the country.

The Moldova Energy and Biomass Project is a three-year project (2015-2017). It received funding of EUR 9.4 million from the European Union and is implemented by UNDP.

For additional information about the Energy and Biomass Project: **www.biomasa.md**.

SUN Dă-I Fest, ediția a treia, adună mii de oameni, încheind Săptămâna Europeană a Energiei Durabile

Tehnologii moderne de energie solară, eoliană, biomasă şi geotermală pentru oameni

Mii de oameni au venit să descopere tehnologiile eco şi să asculte muzică alimentată de la energia solară la SUN Dă-I Fest, ediția a treia, organizată în cadrul Săptămânii Europene a Energiei Durabile şi desfăşurată în iunie 2015.

„Acest eveniment arată cât de importantă este energia durabilă pentru noi şi pentru planeta pe care trăim, dar şi faptul că fiecare dintre noi poate fi parte a procesului de schimbare a modului în care consumăm energia", a declarat Pirkka Tapiola, Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

Grădina Publică „Ştefan cel Mare" s-a transformat pentru o zi într-un centru expozițional în aer liber. Tehnologii moderne de energie solară, eoliană, biomasă, geotermală au fost prezentate oamenilor. Tinerii din şcoli şi universități au arătat participanților inovațiile descoperite de ei ce ne ajută să economisim consumul de energie şi să valorificăm inteligent sursele naturale de energie.

„Republica Moldova are un potențial important de surse energetice regenerabile care, odată valorificat, va spori independența energetică a țării şi a fiecărui cetățean în parte, va dezvolta economia țării, creând noi afaceri, locuri de muncă şi, nu în ultimul rând, va proteja mediul pentru generațiile viitoare", susține Victor Osipov, Viceprim-ministru.

Festivalul a gazduit şi cu un târg al meşterilor pasionați de lucruri autentice ce au expus spre vânzare obiecte decorative, bijuterii, tablouri create din produse naturale. Vizitatorii au participat la master class-uri de reciclare a deşeurilor, au cusut pungi din banere publicitare, au colorat un orăşel construit din carton. Iubitorii de raliuri au făcut turul Grădinii Publice „Ştefan cel Mare" cu triciclete ce consumă energie solară în loc de benzină sau motorină.

„Este cu adevărat impresionant să vedem tehnologiile verzi expuse aici, care şi-au găsit loc pe piața din Republica Moldova, contribuind astfel la dezvoltarea industriei eco-energetice. Este o industrie nouă ce generează energie curată, sigură şi accesibilă tuturor, dar şi locuri noi de muncă, competitivitate sporită, abilitarea femeilor, venituri noi şi perspectivă pentru o viață mai bună. Toate acestea sunt precondiții pentru progresul uman şi dezvoltarea economică", afirmă Dafina Gercheva, Reprezentanta Permanentă PNUD Moldova.

SUN Dă-I Fest a culminat cu un concert de muzică live susținut de formația „Heymoonshaker" (Marea Britanie), Alex Calancea & Rupt, „AmberTraps", „FlashBlood", „Miriam", care au avut instrumentele muzicale alimentate de la energia solară.

SUN DĂ-I Fest este organizat de Proiectul european „Energie şi Biomasă", Agenția pentru Eficiență Energetică şi POT Music.

Oamenii descoperă tehnologiile eco şi ascultă muzică alimentată de la energia solară.

Proiectul „Energie şi Biomasă" a avut o prezență activă în cadrul EUSEW. Pe 15 iunie, în ziua inaugurării EUSEW, echipa de experți ai Proiectului „Energie şi Biomasă" a prezentat programele în derulare în Grădina Publică „Ştefan cel Mare". Oamenii au cunoscut din prima sursă informații despre varietatea tehnologiilor din sectorul bioenergiei, programele lansate de proiect destinate instituțiilor publice, gospodăriilor casnice şi sectorului de business.

În aceeaşi zi, Proiectul UE-PNUD „Energie şi Biomasă", în parteneriat cu Proiectul GEF-PNUD „Reforma Fiscală de Mediu", a inaugurat o expoziție foto în scuarul monumentului lui Ştefan cel Mare şi Sfânt cu genericul „Moldova: Istorii Eco-Energetice". Expoziția a prezentat în imagini istorii ale oamenilor ce utilizează în propria casă sau afacere energia regenerabilă (eoliană, geotermală, solară, bioenergia) şi care şi-au redus factura energetică datorită aplicării tehnologiilor de eficiență energetică.

Pe 16 iunie în perimetrul havuzului central, copiii participanți la Tabăra de Vară ENERGEL au susținut un ECO Flash-Mob în promovarea utilizării energiei curate în Republica Moldova.

Proiectul „Energie şi Biomasă în Moldova" este un proiect de trei ani: 2015-2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro acordați de Uniunea Europeană şi este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Mai multă informație despre Proiectul „Energie şi Biomasă": **www.biomasa.md**.

Children explore the meaning of safety and social inclusion

1 June UNICEF marked the 2015 International Children's Day with children, parents and authorities

Children have the right to grow up in a violence-free environment - protected by the police

The series of events dedicated to the International Children's Day started on 29 May, at the "Dinamo" stadium in Chisinau. The Ministry of Internal Affairs and UNICEF organized a concert for 500 children from Chisinau and 80 children with hearing impairments from Hirbovat, Anenii Noi, some of them coming to the capital for the first time.

Oleg Balan, Minister of Internal Affairs, emphasized the importance of a harmonious family environment for a child's development. Nune Mangasaryan, UNICEF Representative in Moldova, noted that all children have the right to live in a family and to be protected from violence and abuse. "The role of police officers in preventing violence against children is very important. UNICEF will continue to cooperate with the Ministry of Internal Affairs to ensure a happy and risk-free childhood for all children," she said.

During the event, children made a 32 square meter UNICEF puzzle with the message "I am happy when you take care of me."

"I want to know, try, taste, create, and play." Children and their families learn about their rights

On 31 May, hundreds of children from the capital and villages, including many from residential care institutions, explored the world during an event called "I want to know, try, taste, create, and play." Organized by the Republican Centre for Children and Youth ARTICO, the Ministry of Education, the National Child Protection Council and UNICEF, the workshops brought together children and their families to play games, participate in competitions and activities dedicated to safety for children.

The UNICEF puzzle is ready!

Young players celebrating diversity, friendship and inclusion through sports.

The workshop "I want to know" offered the children a chance to learn about traffic rules and first aid. In the workshop "I want to try", children practiced various types of tourism, defence methods, and martial arts. In the "I want to create" workshop, children painted on various media, from asphalt to their own faces, made masks, modelled figurines from wood, clay, and natural fibres.

As in previous years, UNICEF arranged the fair of NGOs active in the field of child protection, while children and families learned about their right to education, health, protection and how to react in case of abuse or violence.

2015 Special Olympics Gala: 20 years of social inclusion of children with disabilities through sports

A mini tournament of Special Olympics Football took place in May 2015 in Chisinau. Twenty mixed teams of girls and boys aged 12-16 from all over the country played football, engaging over 200 athletes with mental disabilities. At the Award Gala that followed, all players received gifts and congratulations.

"This event is a unique platform to bring together children with different abilities through sports, offering them equal chances of playing together, interacting and contributing to creating an inclusive environment for all," said Nune Mangasaryan, UNICEF Representative in Moldova.

Alexandra Danilenco, chairwoman of the Association "Special Olympics", thanked the partners and UNICEF for organizing the event, noting that children with disabilities need as many events of this kind as possible.

The Special Olympics Gala marked its 20th anniversary in 2015. The event was conducted in the context of the European Week of Special Olympics Football, organized every year in May to encourage inclusion through sports and an active and healthy lifestyle.

The event was organized by the Special Olympics Association, the Moldovan Football Federation, the Ministry of Youth and Sports and UNICEF Moldova.

Copiii explorează noțiunile de siguranță și incluziune socială

Pe 1 iunie 2015 copiii, părinții, autoritățile și UNICEF au marcat Ziua Internațională a Copilului

Copiii au dreptul de a crește într-un mediu non-violent protejat de polițiști

Seria de evenimente dedicate Zilei Internaționale a Copilului a demarat la 29 mai 2015, pe stadionul „Dinamo" din Chișinău. Ministerul Afacerilor Interne și UNICEF au organizat un concert pentru 500 de copii din capitală, dar și pentru 80 copii cu deficiențe de auz din Hîrbovăț, Anenii Noi. Unii dintre acești copii au vizitat Chișinăul pentru întâia oară.

Oleg Balan, Ministru al Afacerilor Interne, a subliniat importanța unui mediu familial armonios pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Nune Mangasaryan, Reprezentanta UNICEF în Moldova, a menționat că toți copiii au dreptul să trăiască în familie și să fie protejați de violență și abuz. „Rolul polițiștilor în prevenirea violenței împotriva copiilor este foarte important, iată de ce UNICEF va coopera și în viitor cu Ministerul Afacerilor Interne pentru a asigura tuturor copiilor o copilărie fericită și fără riscuri", a spus Nune Mangasaryan.

În timpul evenimentului copiii au făcut un puzzle UNICEF de 32 de metri pătrați cu mesajul „Sunt fericit când aveți grijă de mine".

„Vreau să știu, să încerc, să gust, să creez și să mă joc". Copiii, împreună cu familiile, au învățat despre drepturile lor

Pe 31 mai, sute de copii din capitală și din satele din întreaga țară, inclusiv din instituțiile rezidențiale, au explorat lumea în cadrul celui mai important eveniment al anului, intitulat „Vreau să știu, să încerc, să gust, să creez și să mă joc". În cadrul mai multor seminare organizate de Centrul Republican pentru Copii și Tineri ARTICO, Ministerul Educației, Consiliul Național pentru Protecția Copilului și UNICEF, copiii, împreună cu familiile lor, au jucat diverse jocuri, au participat la competiții și activități dedicate siguranței copiilor.

Atelierul „Vreau să știu" a oferit copiilor șansa să învețe regulile de circulație și să acorde primul ajutor medical. La atelierul „Vreau să încerc" copiii au exersat diverse tipuri de turism, metode de autoapărare și arte marțiale. Cei care au ales activitățile din categoria „Vreau să creez" au pictat pe diverse tipuri de suport, de la asfalt până la propria față, au confecționat măști, figurine de lemn, lut și fibre naturale.

Copiii fac puzzle-ul UNICEF.

Copiii sărbătoresc Ziua Internațională a Copilului.

Tradițional, UNICEF a organizat târgul ONG-urilor active în domeniul protecției copilului, iar copiii însoțiți de familiile lor au învățat despre drepturile pe care le au: dreptul la educație, sănătate, protecție, dar și despre cum să reacționeze atunci când se confruntă cu o situație de violență și abuz.

Gala Olimpică Specială: 20 de ani de incluziune socială prin sport a copiilor cu dizabilități

O mini competiție de fotbal s-a desfășurat în cadrul Olimpiadei Speciale, la 22 mai 2015, la Chișinău. La competiție au participat douăzeci de echipe mixte de băieți și fete, cu vârste cuprinse între 12 și 16 ani. În total, peste 200 atleți cu dizabilități mentale au jucat fotbal împreună cu copii și adolescenți obișnuiți din toată țara. La gala de premiere, toți jucătorii au fost premiați și au fost felicitați cu ocazia victoriilor obținute.

„Acest eveniment este o platformă unică pentru a uni prin sport copii cu capacități diferite, oferindu-le șanse egale să joace împreună, să interacționeze și prin asta să creeze un mediu incluziv pentru toți", a spus Nune Mangasaryan, Reprezentanta UNICEF în Moldova.

Alexandra Danilenco, președinta Asociației „Olimpiada Specială", a mulțumit partenerilor evenimentului și UNICEF pentru organizare, menționând că acești copii sunt ca și toți ceilalți și au nevoie de cât mai multe evenimente de acest fel.

Gala Olimpiadei Speciale a marcat în acest an aniversarea a 20-a de la prima ediție. Evenimentul s-a desfășurat în contextul Săptămânii Europene a Fotbalului la Olimpiada Specială, care se organizează tradițional în luna mai și are drept scop încurajarea persoanelor cu dizabilități intelectuale să joace fotbal, stimulând astfel incluziunea prin sport, printr-o viață activă și sănătoasă.

Evenimentul a avut loc în ajunul Zilei Internaționale a Copilului și a fost organizat de Asociația „Olimpiada Specială", Federația Moldovenească de Fotbal, Ministerul Tineretului și Sportului și UNICEF.

Breastfeed and work: Make it Work!

Moldova celebrates the Global Breastfeeding Week

Exclusive breastfeeding is the best way to offer the newborn adequate nutrition for health and development. The 2015 slogan of the event suggested support for women who want to breastfeed and work.

WHO and UNICEF recommend exclusively breastfeeding during the first six months, and continued breastfeeding for two years or more, together with safe, nutritionally adequate, age appropriate, responsive complementary feeding starting in the sixth month.

A mother breastfeeds at the Breastfeeding Week launching event.

In Moldova, only 36% of children are exclusively breastfed for the first six months of life. The Minister of Health, together with the UNICEF Representative, breastfeeding mothers, their families, and breastfeeding consultants participated in an awareness raising event in Chisinau, launching the Global Breastfeeding Week.

"The Republic of Moldova's objective is to reach, by 2020, an exclusive breastfeeding rate of 70%," said Ruxanda Glavan, Minister of Health, at the launch of the Global Breastfeeding Week.

The legislation of Moldova protects pregnant women and mothers offering part time working hours and breastfeeding breaks. Despite the existing legal protections, only 48% of infants are breastfed up to the age of 12 months, and only 12% up to the age of two years.

"Lack of understanding of the huge benefits of breastfeeding for the child's health, growth, and development compared with formula feeding is one of the main causes of mothers giving up breastfeeding," said Nune Mangasaryan, the UNICEF Representative in Moldova. "Marketing of breast milk substitutes often misleads mothers, who believe that breastmilk substitutes are of similar value as breast milk", said Nune Mangasaryan.

Nune Mangasaryan, UNICEF Representative in Moldova (center) and Ruxanda Glavan, Minister of Health (right) at the launching of the Global Breastfeeding Week in Chisinau.

Misconceptions about the value of breast milk substitutes deprive many children of the best possible nutrition for a healthy development. A significant number of Moldovan children suffer from subnutrition: 6% of children under five are stunted, and 2% are underweight.

Globally, 45% of infant deaths are associated with subnutrition, including insufficient breastfeeding. If all infants aged 0-23 months were breastfed, more than 800,000 lives could be saved globally each year.

Not surprisingly, the International Code of Marketing of Breast Milk Substitutes adopted by the World Health Assembly stipulates that there should be no promotion of breast milk substitutes. WHO and member states have approved global objectives to improve maternal nutrition and the nutrition of babies and infants, including the improvement of exclusive breastfeeding rates in the first six months of life up to 50%.

Breastfeeding benefits all: infants, mothers, and the whole society. A positive and open attitude from family members, friends or peers about breastfeeding provides strong support for mothers and enables them to continue to breastfeed for longer periods.

Adults who were breastfed are less prone to become overweight, to develop type 2 diabetes and have better performances at school tests. For the mothers, it reduces the risk of developing breast and ovarian cancers, prevents postpartum depression, helps the healing of uterus, is a natural contraception and helps the mother to lose weight after birth.

Breastfeeding also works well for the employers. Companies that provide mothers the time and space to breastfeed can expect to see a three-to-one return on investment, largely from long-term health care cost savings. Working mothers who breastfeed tend to take less time off because their children are less likely to be sick. Working women may choose to return earlier to workplaces that facilitate combining breastfeeding and working than those that do not. In addition, workplaces that have accommodating policies in place for their working mothers have seen a drop in women quitting, which saves employers recruitment and training costs.

The Global Breastfeeding Week (GBW) is celebrated annually in more than 175 countries. The activities related to GBW are coordinated by the Global Breastfeeding Alliance – a global network aiming at protection and support of breastfeeding. In Moldova, GBW was organized by the Ministry of Health and National Centre for Public Health in partnership with UNICEF and WHO.

Alăptarea şi serviciul: S-o facem să funcţioneze!

Moldova celebrează Săptămâna Mondială a Alăptării

Alăptarea exclusivă este cea mai bună modalitate de a oferi nou-născutului hrana potrivită pentru sănătate şi dezvoltare. Sloganul evenimentului din 2015 sugerează să sprijinim femeile care îşi doresc să alăpteze şi să lucreze.

OMS şi UNICEF recomandă ca toţi copiii să fie alăptaţi exclusiv pe parcursul primelor 6 luni de viaţă, iar începând cu luna a 7-a să fie în continuare alăptaţi şi să li se introducă treptat alimente adiţionale până la vârsta de 2 ani.

În Moldova, doar 36% din copii sunt alăptaţi exclusiv pe parcursul primelor 6 luni de viaţă. Ministra Sănătăţii, Reprezentanta UNICEF, împreună cu mamele care alăptează, familiile lor, precum şi consultanţi în alăptare, au participat la un eveniment de sensibilizare care a avut loc în Chişinău, lansând Săptămâna Mondială a Alăptării.

O mamă îşi alăptează copilul în timpul evenimentului de lansare.

Obiectivul Republicii Moldova este să atingă, către anul 2020, rata alăptării exclusive de 70%", a menţionat Ministra Sănătăţii, Ruxanda Glavan, la evenimentul de lansare a Săptămânii Mondiale a Alăptării.

Legislaţia Moldovei protejează femeile însărcinate şi mamele, oferind un program redus de lucru şi pauze pentru alăptat. În pofida protecţiei oferite de lege, doar 48% de copii sunt alăptaţi până la vârsta de 12 luni şi doar 12% - până la vârsta de 2 ani.

„Lipsa înţelegerii beneficiilor enorme ale alăptării pentru sănătatea, creşterea şi dezvoltarea micuţilor comparativ cu laptele praf este una din principalele cauze pentru care mamele renunţă să alăpteze", a spus Nune Mangasaryan, Reprezentanta UNICEF în Moldova. „Promovarea pe piaţă a substituenţilor laptelui matern deseori duce mamele în eroare, acestea considerând că substituenţii au o valoare similară cu cea a laptelui matern", a menţionat Nune Mangasaryan.

Concepţiile eronate despre valoarea substituenţilor laptelui matern privează un număr semnificativ de micuţi din Moldova de cea mai bună hrană posibilă pentru o dezvoltare sănătoasă. Un număr important de copii din Moldova suferă de sub-nutriţie: 6% din copiii sub vârsta de cinci ani suferă de retard statural şi 2% sunt sub-ponderali. În plan global, 45% din decesele copiilor sunt asociate sub-nutriţiei, inclusiv alăptării insuficiente. Dacă toţii copiii cu vârsta de 0-23 luni ar fi fost alăptaţi, peste 800 mii de vieţi ar fi fost salvate în lume în fiecare an.

Nu este de mirare că, de fapt, Codul Internaţional de Marketing al Produselor care substituie Laptele Matern, adoptat de Adunarea Generală a Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, prevede că substituienţii laptelui matern nu trebuie să fie promovaţi. OMS şi statele-membre au aprobat obiectivele globale de îmbunătăţire a nutriţiei materne şi a nutriţiei copiilor foarte mici şi mici, inclusiv îmbunătăţirea ratelor alăptării exclusive în primele 6 luni de viaţă până la 50%.

Alăptarea este benefică tuturor: copiilor, mamelor şi întregii societăţi. O atitudine pozitivă şi deschisă din partea membrilor familiei, prietenilor sau colegilor faţă de alăptare oferă sprijin considerabil mamelor care alăptează şi le permite să continue să alăpteze perioade mai îndelungate.

Adulţii care au fost alăptaţi sunt mai puţin predispuşi să devină supraponderali, să dezvolte diabet zaharat de tipul 2 şi au performanţe mai bune la testele de studii. Pentru mame, alăptarea reduce riscul de a dezvolta cancer la sân şi cancer ovarian, previne depresia post-natală, ajută la recuperarea uterului, este o contracepţie naturală şi ajută mamele să slăbească după naştere.

Alăptarea este benefică şi angajatorilor. Companiile ce oferă mamelor care doresc să alăpteze timp şi spaţiu se pot aştepta la o profitabilitate a investiţiei de 3 la 1, care se datorează, în cea mai mare parte, economiilor pe termen lung la serviciile de sănătate. Mamele care lucrează şi alăptează tind să-şi ia mai puţin timp liber de la serviciu pentru că şi copiii acestora sunt mai puţin predispuşi să se îmbolnăvească. Femeile care lucrează ar putea să dorească să revină mai degrabă la locurile de muncă unde se facilitează combinarea alăptării şi a serviciului decât la acolo unde acestea nu se facilitează. Pe lângă aceasta, companiile în care există politici de acomodare pentru mamele angajate au înregistrat o scădere a numărului femeilor care se concediază, ceea ce rezultă în economii pentru angajatori la costurile de recrutare şi instruire.

Săptămâna Mondială a Alăptării este marcată anual în peste 175 de ţări. Activităţile SMA sunt coordonate de Alianţa Mondială a Alăptării – o reţea mondială care are drept scop protejarea şi sprijinirea alăptării. În Moldova, SMA a fost organizată de Ministerul Sănătăţii şi Centrul Naţional de Sănătate Publică, în parteneriat cu UNICEF şi OMS.

The way to better health care delivery and quality of care

Since the last decade, several steps have been taken to improve the quality of health service delivery in the Republic of Moldova with the support of WHO. The aim is to achieve efficient, coordinated and integrated care by providing high-quality and safe health services that meet the needs of the population.

WHO assessed how quality of care is managed in the Republic of Moldova.

In 2014 and 2015, WHO launched a handful of initiatives to support the Ministry of Health-building new evidence and providing recommendations to improve service delivery, quality of care, and efficiency of service providers. The initiatives included technical assistance, capacity building, and sharing of international experience targeted for public servants but also for medical specialists in specific areas of service delivery.

Mapping a national plan for quality of health care improvement in the Republic of Moldova

A country policy report "Quality and safety of health care in the Republic of Moldova" was issued with findings and recommendations resulting from the assessment and documentation on how quality of care is managed in the Republic of Moldova.

The framework is focused on five strategic areas for quality improvement: empowering consumers, institutional development, management development, clinical practice development and professional development.

To debate and discuss findings, a series of visits to local and central-level service providers and discussions with the Ministry of Health, the National Council for Evaluation and Accreditation, the National Health Insurance Company and the State University of Medical and Pharmacy "Nicolae Testemitanu" were conducted. This helped identify areas of stakeholder responsibility and options for quality improvements within a possible future national plan.

Quality improvements and system-level reforms in the Republic of Moldova were further debated at the National Health Forum in October 2014.

Strengthening primary health care to improve efficiency of the hospital sector

Another initiative conducted under the leadership of the WHO Regional Office for Europe was to identify which elements of primary health care need strengthening to avoid unnecessary hospitalizations. Following data collection and visits to key stakeholders and service providers in the country, a country report was developed including findings and actionable recommendations to decrease unnecessary admissions to hospitals, thus improving patient-centred care and efficiency of service delivery.

Data analysis showed that 18,389 patients were admitted with hypertension as the primary diagnosis (6% of all registered patients with hypertension) and 11,910 with diabetes (15% of all registered patients with diabetes) in 2013. Experts interviewed for this study estimated that at least 60% of hypertension (about 12,000 admissions) and 40% of diabetes hospitalizations (5,000 admissions) could have been avoided by strengthening interventions at primary health care level.

Overall, findings show that in order to reduce hypertension and diabetes hospitalization rates, management of services delivery needs strengthening in the Republic of Moldova.

In the context of reforming healthcare and improving access and quality of hospital care and tackling the inefficiency of the hospital infrastructure, parliamentary representatives, the Government, the Ministry of Health, the National Health Insurance Company and service providers visited key stakeholders from the Estonian health care system to learn from their experience in reforming the health care sector, and in regionalizing hospital providers.

Strengthening coordinated and integrated health service delivery: the Republic of Moldova as a contributor to regional level initiative

In 2013, a regional level initiative was launched to develop a framework for action in the context of Health 2020, to improve Coordinated/Integrated Health Services Delivery. The aim of the framework for action is to support countries by providing policy options and recommendations, in line with the vision of Health 2020 of ensuring universal health coverage and high quality, people-centred health care delivery.

The Republic of Moldova is participating actively in the development of this framework for action and is engaged through the Ministry of Health in technical meetings and follow-up discussions at regional and national levels, sharing its experience in implementing an inter-sectorial action to reduce under-five child mortality at home.

The lessons learned by Moldovan stakeholders will be taken into consideration to finalize the framework for action, that can later serve as guidance for all WHO Euro region countries in strengthening coordinated and integrated health service delivery.

Calea către servicii de sănătate de calitate și o asistență medicală mai bună

În ultimii zece ani, cu sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), au fost întreprinși mai mulți pași pentru îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate în Republica Moldova. Fortificarea asistenței medicale primare și sporirea eficienței serviciilor spitalicești sunt prezente mereu pe agenda Guvernului și a sistemului de sănătate, precum și a partenerilor de dezvoltare. Or, pentru a atinge un nivel de asistență medicală mai eficient, coordonat și integrat, serviciile de sănătate trebuie să fie sigure și de o calitate înaltă, care să satisfacă necesitățile populației.

Începând cu 2014, OMS a lansat câteva inițiative pentru a susține Ministerul Sănătății în realizarea unor discuții multilaterale, elaborarea unor noi evidențe și recomandări pentru îmbunătățirea prestării serviciilor, calității asistenței medicale, precum și a eficienței prestatorilor de servicii. Aceste inițiative cuprind asistență tehnică, dezvoltarea capacităților și împărtășirea experienței internaționale – activități destinate funcționarilor publici, dar și specialiștilor medicali din diverse domenii.

Cartografierea unui plan național pentru îmbunătățirea calității asistenței medicale în Republica Moldova

Raportul „Calitatea și siguranța asistenței medicale în Republica Moldova" ce include concluziile și recomandările de rigoare a fost realizat drept rezultat al evaluării și documentării modului în care este gestionată calitatea asistenței medicale în Republica Moldova. Acest cadru se axează pe cinci domenii strategice ce țin de îmbunătățirea calității: abilitarea consumatorilor, dezvoltarea instituțională, dezvoltarea managementului, dezvoltarea practicii clinice și dezvoltarea profesională.

În acest context, au avut loc o serie de vizite la prestatorii de servicii de la nivel local și central, precum și discuții cu Ministerul Sănătății, Consiliul Național pentru Evaluare și Acreditare, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu" pentru a discuta pe marginea concluziilor și a identifica domeniile de responsabilitate ale actorilor implicați și opțiunile pentru îmbunătățirea calității în cadrul unui eventual plan național.

Sporirea calității și reformele la nivel de sistem din Republica Moldova au fost puse în discuție în cadrul Forumului Național de Sănătate din octombrie 2014.

Fortificarea asistenței medicale primare pentru a îmbunătăți eficiența sectorului spitalicesc

O altă inițiativă sub auspiciile Biroului Regional OMS pentru Europa a fost realizată cu scopul de a identifica elementele AMP ce necesită a fi consolidate pentru a evita cu succes spitalizările de prisos ale cazurilor care pot fi tratate la nivelul asistenței medicale de ambulator. Procesul în cauză a inclus documentarea și colectarea de date, vizite la actorii-cheie și prestatorii de servicii pentru a elabora un raport de țară, incluzând concluzii și recomandări operaționale pentru reducerea spitalizărilor de prisos, astfel îmbunătățindu-se asistența medicală centrată pe pacient și eficientizarea prestării serviciilor.

Eforturi susținute pentru îmbunătățirea prestării serviciilor de sănătate și calității asistenței medicale. Credit foto: OMS.

Analiza datelor a relevat că în anul 2013, 18.389 de pacienți au fost spitalizați cu hipertensiune drept diagnoză primară (6% din toți pacienții înregistrați cu hipertensiune) și 11.910 cu diabet zaharat (15% din toți pacienții înregistrați cu diabet). Experții au estimat că cel puțin 60% din spitalizările cu hipertensiune (circa 12.000 de spitalizări) și 40% din spitalizările cu diabet zaharat (5.000 de spitalizări) ar fi putut să fie evitate prin fortificarea intervențiilor la nivel de AMP. În general, concluziile au demonstrat că pentru a reduce ratele de spitalizare în caz de hipertensiune și diabet zaharat, e nevoie de consolidarea managementului prestării serviciilor în Republica Moldova.

În contextul reformării sistemului de sănătate și îmbunătățirii accesului la asistența spitalicească și a calității acesteia, precum și pentru a aborda ineficiența infrastructurii spitalicești, reprezentanții Parlamentului, Guvernului, Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și prestatorii de servicii au vizitat recent Estonia pentru a învăța din experiența țării în ceea ce privește reformarea sectorului sănătății și regionalizarea prestatorilor de servicii spitalicești.

Contribuția Republicii Moldova la nivel regional privind prestarea integrată a serviciilor medicale

În 2013 a fost lansată o inițiativă regională de elaborarea unui concept-cadru de acțiuni în contextul Strategiei „Sănătate 2020" cu scopul de a îmbunătăți prestarea coordonată/integrată a serviciilor de sănătate. Scopul acestor acțiuni constă în susținerea țărilor cu recomandări și opțiuni de politici, ca acestea, la rândul lor, să se axeze pe domeniile-cheie privind consolidarea prestării integrate a serviciilor de sănătate. Schimbările sunt în corespundere cu viziunea Strategiei „Sănătate 2020", precum și cu valorile de acoperire universală cu servicii medicale, deoarece prestarea serviciilor medicale trebuie să fie de o calitate înaltă și axată pe pacienți pentru a asigura echitatea și pentru a îmbunătăți sistemele de sănătate.

Republica Moldova este un participant activ în procesul de elaborare a cadrului pentru acțiuni și se implică activ prin intermediul Ministerului Sănătății în ședințele tehnice și discuțiile de monitorizare la nivel național și regional. Astfel, Republica Moldova a pus în discuție și și-a împărtășit experiența în ceea ce privește implementarea acțiunilor intersectoriale pentru a reduce mortalitatea copiilor sub cinci ani la domiciliu.

Lecțiile învățate de către factorii-cheie din Moldova vor fi luate în considerare la definitivarea cadrului de acțiuni, care mai târziu va servi drept îndrumare pentru toate țările din regiunea europeană a OMS privind consolidarea prestării coordonate și integrate a serviciilor medicale.

Developing people-centred policies

First Demographic Barometer – accurate and disaggregated data will enable the Government to effectively respond to demographic transition of Moldova

Accurate and disaggregated data are crucial for the Government to measure progress towards sustainable development and for providing evidence which guides the national policymaking, especially in countries passing through demographic transitions.

The first Demographic Barometer for Moldova, developed and launched by the Demographic Research Centre in partnership with UNFPA on the occasion of the World Population Day on 11 July, shows that the real population figure of the Republic of Moldova is 2.9 million. According to the report, the discrepancy of 660,000 people (+16%) in the official and real number of the population is caused by several issues, one of which is the counting of migration flows compared to international standards.

The report recommends recalculating the *de facto* number of population using alternative methods and to accelerate the processing of the Census 2014 data.

The first Demographic Barometer for Moldova.

This will offer the Government the necessary evidence to adopt the necessary people-centred policies and ensure that reforms are taken forward effectively.

The Youth Index shows that disparities exist. How to bridge the gap between young people and adults?

The first Youth Index for the Republic of Moldova, which was launched by the National Youth Council of Moldova with the UNFPA support on the occasion of the International Youth Day on 12 August, shows a significant development gap between young people and the adult population in Moldova in several areas such as: employment, participation and civil engagement, health, risky behaviour and violence.

The main results of the Index show that, despite the fact that young people aged between 15 and 29 years represent today 25% of the Moldova's population, the rate of participation and civic engagement is low: only 4% of young people take part in the decision-making process at the community level compared to 11% of adults, at the last national and local elections only one in three young person having the right to vote participated in the elections compared two out of every three adults. Youth unemployment is three times higher (7.12%) than the unemployment among adults (2.95%). Investments in young people and empowering them to participate in the decision making process can reverse those negative trends. Fully engaged, educated, healthy and productive youth can contribute effectively to the strengthening of the community and country.

The Index will be calculated periodically and will be submitted to the Government, in order to develop evidence-based policies aimed at increasing the quality of life of young people and making valuable investments in youth potential.

Dezvoltarea politicilor centrate pe oameni

Primul Barometru Demografic: date exacte și dezagregate care vor permite Guvernului să răspundă în mod eficient tranziției demografice în Republica Moldova

Datele exacte și dezagregate sunt esențiale pentru Guvern, având ca scop atât măsurarea progresului realizat în dezvoltarea durabilă, cât și furnizarea evidențelor care ghidează elaborarea politicilor naționale, în special în țările care trec prin tranziții demografice.

Primul Barometru Demografic pentru Republica Moldova, elaborat și lansat de Centrul de Cercetări Demografice în parteneriat cu UNFPA, cu ocazia Zilei Mondiale a Populației pe 11 iulie, arată că numărul real al populației din Republica Moldova este de 2,9 milioane de persoane.

Potrivit raportului, diferența de 660.000 de persoane (+16%) dintre numărul oficial și cel real al populației este cauzată de mai multe aspecte, unul dintre care este numărarea fluxurilor migratorii în comparație cu standardele internaționale.

Barometrul Demografic recomandă recalcularea numărului de facto al populației prin folosirea metodelor alternative și accelerarea procesării datelor Recensământului Populației şi al Locuințlor din 2014.

Oamenii, inclusiv tinerii, se află în prim-planul politicilor promovate de UNFPA.

Aceste date vor oferi Guvernului dovezile necesare pentru adoptarea politicilor centrate pe oameni și vor asigura continuarea eficientă a reformelor.

Indexul de Tineret arată existența unor disparități. Cum poate fi redus decalajul dintre tineri și adulți?

Primul Index de Tineret pentru Republica Moldova, care a fost lansat de Consiliul Național al Tineretului din Moldova cu suportul UNFPA, cu ocazia Zilei Internaționale a Tineretului la 12 august, denotă un decalaj semnificativ de dezvoltare dintre tineri și populația adultă în Republica Moldova în mai multe domenii. Aceste domenii vizează ocuparea forței de muncă, participarea și angajamentul civil, sănătatea, comportamentul riscant și violența.

Principalele rezultate ale Indexului relevă că, în ciuda faptului că tinerii cu vârstele cuprinse între 15 și 29 de ani reprezintă astăzi 25% din populația Republicii Moldova, rata de participare și implicare civică este mică: doar 4% de tineri participă la procesul de luare a deciziilor la nivel de comunitate, comparativ cu 11% de adulți. La ultimele alegeri naționale și locale, numai una din trei persoane tinere care are dreptul de vot a participat la alegeri, comparativ cu 2 din fiecare 3 adulți. Șomajul în rândul tinerilor este de trei ori mai mare (7,12%) decât șomajul printre adulți (2,95%).

Investițiile în tineri și abilitarea lor de a participa la procesul de luare a deciziilor pot inversa aceste tendințe negative. Fiind pe deplin angajați și educați, tinerii sănătoși și productivi pot contribui în mod eficient la consolidarea comunității și a țării.

Indexul de Tineret va fi calculat periodic și va fi prezentat Guvernului, în scopul dezvoltării politicilor bazate pe evidențe, care vizează creșterea calității vieții tinerilor și realizarea investițiilor valoroase în potențialul tinerilor.

A new stage and new challenges for the Support to Confidence Building Measures Programme

Better life for people living on both banks of the Nistru River

The "Support to Confidence Building Measures" Programme entered its fourth phase this March, focusing on two major components: business development and social infrastructure improvement.

Dafina Gercheva and Victor Osipov discuss about the Programme's objectives.

The business development component aims to assist the appearance of 30 new enterprises and 150 jobs by 2018. The Programme intends to engage owners of small and medium-sized enterprises from both banks of the Nistru River into joint activities, fostering the creation of partnerships between entrepreneurs and business communities. These efforts are expected to strengthen professional capacities and business standards while also bringing about new opportunities for cooperation. The business consultancy market will be improved through training and certification activities, enabling beneficiaries, among other things, to make the best use of the benefits offered by the free trade arrangements with the European Union.

Also, the Programme aims to implement projects to improve infrastructure, 15 on either side of the Nistru River. It is expected that these projects will improve living conditions and enhance access to public services of good quality for no fewer than 100,000 people living in communities along the Nistru.

Good results are achieved through joint efforts

Since its launch in 2009, the "Support to Confidence Building Measures" Programme has been constantly contributing through its activities to improving living conditions for people on both banks of the Nistru River.

Plaster design elements made in Tiraspol .

During the Programme's third stage alone, more than 40 young entrepreneurs on both banks received up to EUR 11,460 in grants as well as individual coaching for a period of ten months.

Among them is Eugen Reutski of Tiraspol, who was helped to start a profitable decorative plaster business. His challenge began when he saw an ad that encouraged young people to apply for a grant by presenting a business plan. Now Eugen has six employees and great plans for the future.

The assistance provided by the Programme has translated in the daily lives of people on both banks of the Nistru into many concrete projects. In the third stage, the infrastructure improvement component helped to renovate 30 infrastructure objects. Among them is the kindergarten in the village of Caragas, Slobozia district, which had not seen any signifi cant repair ever since it was built three decades ago. Because of a defective heating system, it was on the brink of being closed down. Now the kindergarten has a new, energy-efficient heating system, solar collectors that provide hot water all year round, and a thoroughly renovated wing that was furnished with everything needed.

This project created better conditions for children and made room for 60 more children to be educated there.

Reconstructed block of Caragas kindergarten.

The "Support to Confidence Building Measures" Programme is funded by the European Union and implemented by the United Nations Development Fund.

O nouă etapă și noi provocări pentru Programul „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii”

Viață mai bună pentru locuitorii celor două maluri ale râului Nistru

Programul „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” a intrat în cea de-a patra etapă, începând cu luna martie a anului 2015, și se va axa pe două componente: dezvoltarea afacerilor și îmbunătățirea infrastructurii sociale, pe care și le-a propus să le realizeze până în anul 2018.

Blocul renovat al grădiniței din Caragaș.

În cadrul componentei de dezvoltare a afacerilor vor fi create 30 de întreprinderi noi și 150 locuri de muncă. Programul își propune să implice reprezentanții businessului mic și mijlociu de pe ambele maluri ale râului Nistru în activități comune, să stabilească parteneriate între agenți economici și comunități de afaceri. Toate acestea se vor solda cu dezvoltarea capacităților profesionale, a standardelor de business, dar și cu oportunități noi de colaborare. Piața de consultanță în domeniul afacerilor va fi îmbunătățită prin desfășurarea activităților de instruire și certificare, inclusiv în vederea explorării beneficiilor pe care le oferă prevederile Acordului de Comerț și Liber Schimb cu Uniunea Europeană.

Ornamentele din ipsos confecționate la Tiraspol.

De asemenea, Programul își propune să implementeze proiecte de îmbunătățire a infrastructurii, câte 15 pe malul drept și, respectiv, pe cel stâng al râului Nistru. Potrivit estimărilor, prin realizarea acestor proiecte, vor fi îmbunătățite condițiile de viață și va fi asigurat accesul la servicii publice de calitate pentru cel puțin o sută de mii de cetățeni din localitățile riverane.

Cu eforturi comune obținem rezultate mai bune

Programul „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” a fost lansat în 2009 și de atunci, prin activitățile sale, contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor de pe ambele maluri ale Nistrului.

Doar în cadrul celei de-a treia etape a Programului, mai bine de 40 de tineri antreprenori de pe ambele maluri au beneficiat de granturi în valoare de până la 11.460 euro și consultanță individuală timp de zece luni. Este și cazul lui Eugen Reuțchi din Tiraspol, care și-a creat o afacere profitabilă în domeniul confecționării ornamentelor din ipsos. Provocarea a început de la un anunț în care tinerii erau îndemnați să aplice pentru obținerea granturilor în baza unui plan de afaceri. Acum Eugen are șase angajați și planuri mari de viitor.

Asistența acordată de Program s-a transpus în viața cotidiană a oamenilor de pe ambele maluri ale râului Nistru prin proiecte concrete. Prin componenta de îmbunătățire a infrastructurii în etapa a treia au fost renovate 30 de obiecte de infrastructură. Printre acestea se numără și grădinița din Caragaș, Slobozia, care nu a fost reparată temeinic niciodată în cei 30 de ani de la darea în exploatare. Din cauza sistemului de încălzire defect, aceasta risca să fie închisă. Acum grădinița are un sistem nou și econom de încălzire, colectoare solare care asigură aprovizionarea cu apă caldă pe tot parcursul anului, un bloc reparat din temelie și dotat complet cu cele necesare. Proiectul respectiv a creat condiții mai bune pentru dezvoltarea copiilor și a asigurat accesul la grădiniță pentru încă 60 de copii mici.

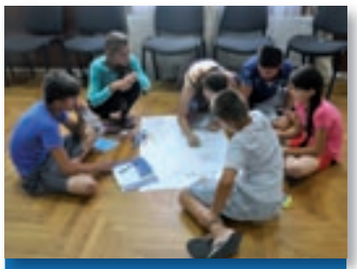
Copiii mulțumiți de noile condiții.

Programul „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Inclusion of Roma children through intercultural dialogue

30 children from five villages attend a summer school in Vadul lui Voda

Three days of socializing and educational activities helped children discover their hidden talents, make new friends, and understand the importance of respect in a diverse society. The summer school "Intercultural dialogue for children" was organized by the United Nations Office for Human Rights (OHCHR) in July 2015 for 15 Roma and 15 non-Roma children, from Otaci, Raciula, Parcani, Lozova and Stejareni.

How do we perceive equality and understand diversity? Activities for children, Vadul lui Voda, July 2015.

The idea of such an interethnic event came up after visits to the communities and a Task Force meeting in December 2014. In the course of these discussions, teachers and children from the concerned Roma communities emphasized the need for intercultural dialogue and leadership skills for the younger generation to generate feasible and substantial changes in their communities.

"This summer school is one of the significant steps the OHCHR continues to undertake in relation to Roma children's social and educational inclusion in five Roma communities, considered as problematic ones. The aim of these three days of practical training is to raise awareness among all children on the importance of accepting diversity and respecting different opinions, in spite of the ethnicity, age or the social position of its holder", said Valentina Purcel, Project Manager.

The issue of segregation and the quality of education for Romani children is still a pressing topic for Moldova. In Stejareni – as some teachers and children said during an interview at the summer school – one teacher in the local school usually covers more classes on different subjects, substantially lowering the quality of those lessons. Classes are short of pupils, educational materials are outdated and classroom conditions are highly unsuitable.

"Without a doubt, the school in Stejareni is taking away the future of its pupils. Each child has the right to have schooling of the highest quality. And yet, look at the children from Stejareni – they encounter difficulties in interacting with others. The institution lacks computers for computing classes or a hall for sports activities. Unfortunately, it is still not clear whether the school will be closed and all children transferred to Lozova high school. The director of this institution has a strong influence on the staff , children and even parents", said Elena Chircu, teacher at the local Stejareni school.

Leonid Moraru is one of those pupils who were successfully included in the mainstream high school in Lozova over a year ago. He pointed out that he feels much better in the new school, studying together with children of other ethnicities. "I am not isolated anymore, I have my own opinion which is listened to and respected by everyone", said Leonid. "Here we have up-to-date conditions and I would advise all children in Stejareni not to be afraid of changes, because they are for the better. When I decided to leave the school in Stejareni, the director approached me and said: "You're making a mistake. You are Roma and you will be discriminated there, they will never accept you and you will always feel like a second-class person!" I am happy that I had the courage to not listen to his words, unlike others…"

During the summer school, children had a wide range of socializing activities and games designed to develop their creativity, debate what equality is and feel for themselves how discrimination may harm. They also had a chance to present culture and traditions of their communities and display their talents dancing, singing and reciting poems.

"As trainers, we took into consideration the diversity of the group in terms of age, ethnicity, language spoken, gender, character and background of each participant. Many of them did not know each other, some were shy and introverted. Scared of being judged on what they say or how they act", said Mariana Meg Turcan, a trainer. "It was amazing to observe how fast the group came together to achieve the goals set, how they discovered themselves and those around them through interaction and teamwork. We had practical exercises and non-formal education games to break prejudices and stereotypes, identify and combat discrimination and accept diversity in one's class, school or community. Participants committed to share the information and experience they gained with peers in their communities".

At the end of the summer school, participants brainstormed on possible local initiatives to be implemented with other Roma and non-Roma children and their parents. Flash-mobs, workshops and games for the youngest generation were considered, to explain what discrimination is, and why it is important to treat each other fairly.

OHCHR experts contributed significantly, with a series of study visits, practical workshops and technical meetings in all problematic municipalities, involving decision makers, Roma community mediators and schools administrations. "Following all these efforts, the school in Otaci was fully desegregated and two Roma community mediators are now facilitating the integration of Roma children in the mainstream educational environment. Commitments to desegregate two more schools in Parcani and Stejareni were made by the Heads of the Educational Departments in Calarasi and Straseni", said Cornelia Adeola, OHCHR National Consultant on Anti-Discrimination and Rights of Persons with Disabilities.

In 2015-2016, OHCHR plans to continue the process towards full, successful integration and total desegregation of Roma classes. An advocacy action plan on Roma inclusive education and school desegregation is now at the development stage and when widely consulted, it will be submitted to the relevant authorities. A number of the follow up visits are planned by the OHCHR team in five Roma communities this month.

"We can invest more resources, time and energy in order to change the actual situation of those children, who are still out of the educational environment, but vitally important is people's mentality changes", said Xenia Siminciuc, OHCHR National Consultant on Diversity Outreach.

"After the summer school I came back to my office with a strong feeling of pride for these children: They are basically the future of their communities. My conclusion is that more intercultural exchange events shall be organized, as well as raising awareness campaigns at national level targeting all categories of population. When we will all have a clear understanding that neither ethnicity nor color of the skin matters in a person, but his or her inner world, then I think we can be considered a healthy society".

This activity is part of the project "Support for Civil Society in Combating Discrimination", implemented by OHCHR and financially supported by the European Union Delegation to Moldova.

Incluziunea copiilor romi prin dialog intercultural

30 de copii din cinci localități au participat la o școală de vară la Vadul lui Vodă

Pentru 30 de copii care provin din cinci localități diferite ale Republicii Moldova, această vară a fost marcată de o experiență extraordinară de dialog intercultural în cadrul unei școli de vară organizată de Oficiul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR), în iulie 2015, în Vadul lui Vodă. Școala de vară "Dialogul intercultural pentru copii" a fost organizată pentru 15 copii romi și 15 copii ne-romi, provenind din Otaci, Răciula, Parcani, Lozova și Stejăreni.

Copiii și adolescenții prezintă punctele forte ale echipei în cadrul activității de grup, Vadul lui Vodă, iulie 2015.

Ideea unui astfel de eveniment interetnic a venit ca o reflecție a vizitelor efectuate în comunitățile menționate, precum și ca urmare a unui Grup operativ de lucru organizat anterior pe 6 decembrie 2014, cu participarea activă a peste 30 de copii din comunitățile de romi implicate. În cursul acestor discuții, atât profesorii cât și copiii au subliniat necesitatea unui dialog intercultural și a abilităților de lidership pentru tânăra generație, în scopul de a genera schimbări fezabile și substanțiale în comunitățile lor.

„Școala de vară" Dialogul intercultural pentru copii" constituie unul dintre cei mai importanți pași pe care OHCHR continuă să-i realizeze în legătură cu incluziunea socială și educațională a copiilor romi în cinci comunități de romi, considerate problematice. Scopul acestor trei zile de instruire practică este de a sensibiliza toți copiii cu privire la importanța acceptării diversității și respectării fiecărei opinii, în pofida etniei, vârstei sau poziției sociale a persoanei", a declarat Valentina Purcel, manager de proiect.

La Stejăreni numărul elevilor este insufi cient, materialele educaționale sunt depășite și sălile de clasă nu sunt dotate corespunzător.

„Fără nici o îndoială, școala din Stejăreni fură viitorul elevilor săi. Fiecare copil are dreptul de a accesa școlarizare de cea mai înaltă calitate. Și totuși, dacă ne uităm la copiii din Stejăreni - ei întâlnesc dificultăți în interacțiunea cu ceilalți. În plus, instituția nu dispune de facilități de bază pentru copii, cum ar fi calculatoarele sau sală pentu activități sportive. Din păcate, nu este încă clar dacă școala va fi închisă și toți copiii vor fi transferați la liceul din Lozova. Directorul acestei instituții are o influență puternică asupra personalului, copiilor și chiar părinților", a declarat Elena Chircu, profesoară la școala din Stejăreni.

Leonid Moraru este unul dintre acei elevi care au fost incluși cu succes în liceul din Lozova mai bine de un an în urmă. El a subliniat că se simte mult mai bine în noua școală, studiind împreună cu copii de alte naționalități. „Eu nu mai sunt izolat, am propria mea opinie, care este ascultată și respectată de toată lumea", a spus Leonid. „Aici avem condiții moderne de învățământ și aș sfătui toți copiii din Stejăreni să nu se teamă de schimbări, deoarece acestea sunt pentru mai bine. Când m-am decis să plec de la școala din Stejăreni, directorul s-a apropiat de mine și mi-a spus: „Faci o greșeală. Tu esti rom și vei fi discriminat acolo, ei nu te vor accepta niciodată și te vei simți întotdeauna ca o persoană de categoria a doua!" Mă bucur că am avut curajul să nu urmez cuvintele sale, spre deosebire de alții ..."

În cadrul școlii de vară, copiii romi și copiii ne-romi au avut o gamă largă de activități și jocuri de socializare pentru dezvoltarea creativității și lucrul în echipă. Participanții au organizat dezbateri la tema egalității și au simțit pe propria lor experiență modul în care discriminarea ar putea răni. De asemenea, au avut șansa de a prezenta cultura și tradițiile comunităților lor și de a etaleze talentele lor dansând, cântând și recitând poezii.

„La pregătirea pentru astfel de școli de vară, noi, formatorii, luăm în considerare diversitatea grupului în ceea ce privește vârsta, etnia, limba vorbită, sexul, caracterul și pregătirea fiecărui participant. Mulți dintre ei nu se cunoașteau, unii erau timizi și retrași, aveau frica de a fi judecați în baza celor spuse sau comise - a declarat Mariana Meg Țurcan, formator. A fost uimitor să observăm cât de repede grupul a devenit unit pentru a atinge obiectivele stabilite și sarcinile, cum s-au descoperit ei înșiși și pe cei din jurul lor, prin interacțiune și munca în echipă. Instruirea noastră a inclus exerciții practice și jocuri de educație non-formală îndreptate pentru a sparge prejudecățile și stereotipurile, să identifice și să combată discriminarea și să accepte diversitatea în clasă/școală/comunitate. Participanții și-au luat angajamentul să împărtășească informațiile și experiența obținute cu colegii din comunitățile lor".

La sfârșitul școlii de vară, participanții au fost rugați să se gândească la posibile inițiative locale, care ar putea fi puse în aplicare cu implicarea directă a altor copii romi și ne-romi, inclusiv părinții lor. Mulți copii au planificat să organizeze flash-moburi, ateliere de lucru și jocuri pentru cea mai tânără generație pentru a explica ce înseamnă discriminarea și de ce este important să ne tratăm unii pe alții în mod echitabil.

„O contribuție esențială a experților OHCHR s-a realizat mai ales printr-o serie de vizite de studiu, ateliere practice și întâlniri tehnice în toate comunele problematice, cu implicarea factorilor de decizie, mediatorilor comunitari de etnie romă și a administrațiilor școli. Ca urmare a tuturor acestor eforturi, școala din Otaci a fost pe deplin dezagregată și în prezent doi mediatori comunitari de etnie romă facilitează integrarea copiilor romi în mediul educațional general. Angajamente pentru dezagregarea celor două școli din Parcani și Stejăreni au fost făcute de către șefii Departamentelor educaționale din Călărași și Strășeni", a susținut Cornelia Adeola, consultant național OHCHR pentru combaterea discriminării și drepturile persoanelor cu dizabilități.

Pe parcursul 2015-2016, OHCHR intenționează să continue procesul de integrare deplină, de succes și dezgregare totală a claselor de romi. În prezent se elaborează un plan de acțiune de advocacy pe educația incluzivă a romilor și dezagregare școlară, care, după o consultare pe scară largă, va fi prezentat autorităților competente. Sunt preconizate o serie de vizite de către echipa OHCHR în cinci comunități de romi pe parcursul lunii septembrie 2015.

„Noi putem investi mai multe resurse, timp și energie pentru a schimba situația actuală a acestor copii, care sunt încă în afara mediului educațional, dar extrem de important este schimbarea mentalității oamenilor", a afirmat Xenia Siminciuc, consultant național OHCHR pentru promovarea diversității. „Fiind eu însumi o parte a școlii de vară care a avut loc recent, m-am întors la birou cu un puternic sentiment de mândrie pentru acești copii, ei sunt de fapt viitorul comunităților lor. Concluzia mea este că ar fi bine de organizat mai multe evenimente de schimb intercultural, precum și campanii de conștientizare la nivel național care vizează toate categoriile de populație. Atunci când noi toți vom avea o înțelegere clară a faptului că nu contează etnia sau culoarea pielii unei persoane, dar lumea sa interioară, atunci, cred că ne putem considera o societate sănătoasă".

Această activitate este parte a proiectului „Sprijin pentru Societatea Civilă în Combaterea Discriminării", implementat de OHCHR și susținut financiar de Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova.

First Romani women elected to local councils in Moldova

"Women focus more on the needs of children and youth, the country's future"

In a historic result, two Romani women were elected to town councils for the first time in recent nationwide local general elections. They were among 15 Moldovan Romani, seven of them women, who ran in local elections held on 14 June 2015 across the country. Previously, no Romani woman had ever run for local office.

Varvara Duminica, Romani woman who will be local councilor in Chetrosu village, Drochia district. Photo credit for the photos: UN Program „Women in Politics"/ Ramin Mazur

One of the elected women is Varvara Duminica, 54, who worked for two years as a Romani community mediator in Chetrosu, a village in Drochia district, 150 kilometres north of Chisinau, Moldova's capital. The second, Laura Bosnea, 28, was elected local councillor in Rascani, a town 166 kilometres north of Chisinau.

Across Moldova, women still face discrimination and inequality in social, economic and political life. They are under-represented as voters and their representation in Moldovan politics and decision-making remains below international benchmarks. In particular, Romani women and women with disabilities have until now been virtually excluded from representation in public life.

In Moldova, UN Women works with the government and civil society to promote women's voting rights and increase their political representation.

The elected Romani women credit their past community work and special pre-election campaign training seminars for Romani women organized by the Romani Women and Girls Network (RWGN) and supported by UN Women for motivating them to get involved in running for decision-making positions and making their election possible.

"People knew me because I worked in many projects in Chetrosu", said Ms. Duminica. "That and the support of the RWGN led me to run for council."

"I thought it would be difficult to run for local council, but with the support of the community where I was a mediator and encouragement by the UN Program "Women in Politics" (WIP), it was much easier than I expected", said Ms. Bosnea.

Funded by the Government of Sweden, "Women in Politics" is a joint UN Women-UNDP programme that aims to increase women's participation in politics and decision-making. WIP helps train women political candidates, including Romani women and women with disabilities, and works with communities to nominate women candidates. It also provides electoral and parliamentary support for elected women.

Both Romani councillors see their election as an opportunity to develop their community, help people earn a better life and build their country's future. Getting more Moldovan women involved in decision-making processes would change life for the better for all Moldovans, they feel.

"Women focus more on the needs of children and youth, the country`s future", said Ms. Bosnea.

They plan to get Romani women and men more actively involved in the community's social, cultural, economic and political life. Both emphasise the importance of educating the young.

"Educating young people and ensuring a decent living for our children are the keys to becoming a developed country", argued Ms. Duminica, who will work to set up a recreation centre for young women and men, a cultural centre for the elderly, and a sewage system and better roads in her village.

"I will put a special emphasis on educating Romani children. We have already discussed the creation of a cultural centre for children in Rascani", said Ms. Bosnea.

Primele femei rome au fost alese în consiliile locale din Moldova

„Femeile pun mai mult accent pe necesitățile copiilor și tinerilor, viitorul țării noastre"

Pentru prima dată în istoria Republicii Moldova, două femei de etnie romă au fost alese în consiliile locale, în alegerile locale generale din 14 iunie 2015. Ele au fost printre cei 15 moldoveni de etnie romă, dintre care șapte femei, care au candidat la funcția de consilieri în primăriile din întreaga țară. În anii precedenți, nicio femeie de etnie romă nu a candidat la funcția de consilier local.

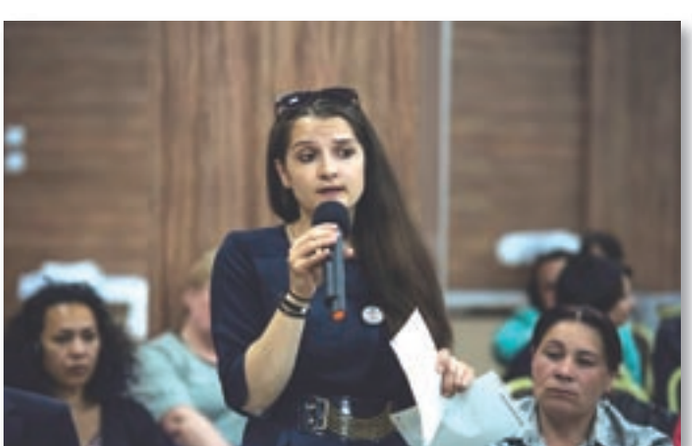
Una dintre femeile alese este Varvara Duminică, de 54 de ani, care a fost mediatoare comunitară aproape doi ani în Chetrosu, raionul Drochia, un sat situat la 150 de kilometri nord de Chișinău, capitala Republicii Moldova. Cea de-a doua, Laura Bosnea, în vârstă de 28 ani, a fost aleasă consilieră locală în Râșcani, un oraș la 166 km nord de capitală.

În Republica Moldova, femeile se confruntă în continuare cu discriminare și cu inegalități sociale, economice și politice. Ele sunt sub-reprezentate în calitate de alegători, dar și reprezentarea lor în politică și în procesele de luare a deciziilor rămâne sub standardele internaționale. În special, femeile rome și femeile cu dizabilități au fost practic excluse din viața publică până acum.

În acest sens, Entitatea ONU pentru Egalitate de Gen și Abilitarea Femeilor în Moldova (UN Women) lucrează cu guvernul și organizațiile societății civile pentru a promova drepturile de vot ale femeilor și pentru a crește reprezentarea lor în viața publică.

Femeile rome alese mărturisesc că munca lor în comunitate și seminarele din timpul campaniei electorale, organizate Rețeaua Femeilor și Fetelor Rome (RFFR) și susținute de UN Women în Moldova, le-au motivat să se implice în campania electorală, făcând astfel posibilă alegerea lor în calitate de consiliere locale.

„Oamenii mă cunoșteau și aveau încredere în mine, fiindcă eu am lucrat în multe proiecte în Chetrosu", a spus Varvara Duminică. „Aceasta, dar și sprijinul RFFR din Moldova m-a determinat să candidez la funcția de consilieră", a precizat Varvara.

Laura Bosnea, o femeie de etnie romă aleasă în consiliul local din Râșcani.

„Credeam că va fi dificil să candidez pentru un post de consilieră locală, dar cu sprijinul comunității în care am fost mediatoare comunitară și cu încurajarea Programului ONU „Femeile în politică" a fost mult mai ușor decât mă așteptam", a spus Laura Bosnea.

Finanțat de Guvernul Suediei, Programul ONU „Femeile în politică" este un program implementat de două agenții ONU (UN Women și PNUD), în parteneriat cu două organizații ale societății civile, care are drept scop creșterea participării femeilor în politică și în procesele de luare a deciziilor. Programul instruiește femeile candidate, inclusiv femeile rome și femeile cu dizabilități, și lucrează cu comunitățile pentru a desemna femei candidate. De asemenea, oferă sprijin electoral și parlamentar pentru femeile alese.

Ambele consiliere de etnie romă văd alegerea lor drept o oportunitate de a dezvolta comunitatea în care trăiesc, de a ajuta oamenii să aibă o viață mai bună și să construiască viitorul țării lor. Dacă ar fi mai multe femei în procesele de luare a deciziilor, viețile oamenilor din Moldova s-ar schimba în bine, afirmă ele.

„Femeile pun mai mult accent pe necesitățile copiilor și tinerilor, viitorul țării noastre", a spus Laura Bosnea.

Ele își doresc ca femeile și bărbații de etnie romă să se implice activ în viața socială, culturală, economică și politică a comunității. Ambele femei au subliniat importanța educației pentru tineri.

„Educația tinerilor și asigurarea unui trai decent pentru copiii noștri este primordială pentru o țară dezvoltată", a reiterat Varvara Duminică, care își dorește să creeze un centru de odihnă pentru tinerele și tinerii din sat, un centru cultural pentru bătrâni, un sistem de canalizare și drumuri mai bune în satul său.

„Mă voi concentra în special pe educația copiilor de etnie romă. Deja am discutat despre crearea unui centru cultural pentru copii în orașul Râșcani", susține Laura Bosnea.

Measuring Moldova's entrepreneurship from a gender perspective

Gender sensitive statistics necessary to identify the needs of women and men in start-up businesses

Why are women less likely than men to become entrepreneurs, why are their enterprises smaller and concentrated in a limited range of sectors? Do women and men benefit of equal chances and opportunities, face the same constraints and produce similar outcomes? Only data can give reliable answers.

From left to right: Caterina Viviano, researcher at the Italian National Institute of Statistics (Istat), Lucia Spoială, General Director, National Bureau of Statistics, Dafina Gercheva, UN Resident Coordinator, UNDP Resident Representative, Moldova, Andres Vikat, Chief of Social and Demographic Statistics, United Nations Economic Commission for Europe

Entrepreneurial activity is an important factor in creating and increasing employment opportunities and fuelling economic growth. Entrepreneurship is expanding and a comprehensive normative framework is available to regulate it. But regular data which would quantify the gap in entrepreneurial activity undertaken by women and men, the value and economic or social growth they create and the innovation they bring are limited, both in Moldova and globally.

The challenge resides in how to distinguish entrepreneurs from other business actors. Moreover, gender status refers to individuals and, therefore, it is difficult to transpose it to enterprises (women and men owned/managed) like a company's characteristics. How to do this is still under discussion and can differ from country to country.

These topics were debated by Moldovan statisticians, policy-makers, academia and civil society during an international workshop organized by the United Nations Development Programme (UNDP) and United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) on 30 June - 1 July 2015. Participants concluded that gender sensitive statistical data are required to correctly identify the needs of women and men starting-up and doing business, in order to define the challenges and perspectives for entrepreneurship development as a whole and through gender-caused disparities.

By the end of 2015, the National Bureau of Statistics will develop a list of indicators and a national conceptual framework measuring entrepreneurship from a gender perspective, taking into considerations different data sources, and it will agree on them with the Ministry of Economy and other national counterparts.

The event was organized by UNDP and UN Women in Moldova in the framework of UN Joint Project on Strengthening the National Statistical System, in cooperation UNECE.

Măsurarea antreprenoriatului din perspectiva de gen în Moldova

Date statistice pentru a identifica necesitățile femeilor și bărbaților la inițierea și gestionarea afacerilor

De ce femeile devin mai rar decât bărbații antreprenoare, de ce afacerile acestora sunt de dimensiuni mai mici și concentrate într-un spectru limitat de domenii? Femeile și bărbații beneficiază oare de aceleași oportunități, se confruntă cu probleme similare și generează rezultate asemănătoare? Doar în date găsim răspunsurile la aceste întrebări.

Activitatea de antreprenoriat este un factor important atât în crearea și sporirea oportunităților de angajare, cât și în alimentarea creșterii economice. În pofida extinderii antreprenoriatului și prezenței unui cadru complex de reglementare a acestuia, disponibilitatea datelor care ar măsura diferența în activitatea antreprenorială desfășurată de femei și de bărbați, valoarea adăugată și creșterea (economică sau socială) generată de aceștia, inovația care-o promovează (aspectul inovațional face diferit antreprenoriatul de restul afacerilor) este limitată în Republica Moldova, dar și la nivel global.

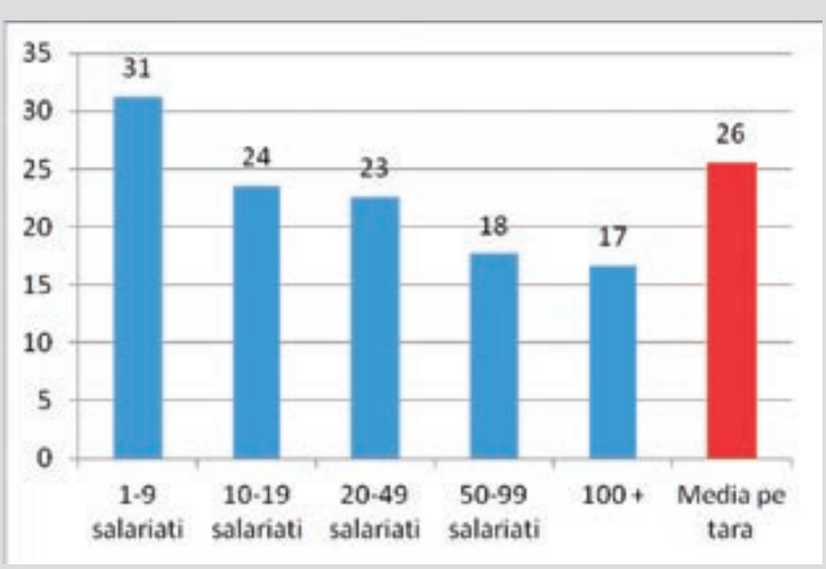
Provocarea constă în modul în care ar trebui făcută distincția dintre antreprenori și alți agenți economici. Mai mult ca atât, genul poate fi atribuit indivizilor/persoane aparte și, din acest motiv, este dificilă transpunerea apartenenței de gen unei afaceri (fie ea condusă de sau în posesia unei femei ori a unui bărbat) ca și o caracteristică a companiei. Aceste constrângeri se află încă în proces de discuție și pot fi abordate diferit în diverse țări.

Subiectele menționate au fost dezbătute de statisticieni, de persoanele care elaborează politici, mediul academic și societatea civilă în cadrul unui atelier de lucru internațional din 30 iunie – 1 iulie 2015, organizat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Comisia Europeană pentru Economie a ONU (UNECE). Participanții au concluzionat că au nevoie de date statistice pentru a identifica corect necesitățile femeilor și bărbaților la inițierea și gestionarea afacerilor, precum și pentru a defini constrângerile și perspectivele de dezvoltare a antreprenoriatului la general și cele cauzate de disparitățile pe bază de gen.

Până la sfârșitul anului 2015, cu suportul PNUD și UN Women, Biroul Național de Statistică va elabora o listă de indicatori statistici și un cadru conceptual național privind măsurarea activității de antreprenoriat din perspectiva de gen, reieșind din diferitele surse de date existente în țară, și le va agrea cu Ministerul Economiei și alte instituții relevante.

Evenimentul a fost organizat de PNUD cu suportul UN Women în cadrul Proiectului ONU „Consolidarea sistemului statistic național", în cooperare cu UNECE.

PONDEREA FEMEILOR-MANAGER DUPĂ MĂRIMEA ÎNTREPRINDERILOR, (% DIN TOTAL MANAGERI)

UNESCO Chairs on Intercultural and Interreligious Dialogue look for innovative ways to better link research and policy-making

On 19-20 May 2015, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) Chair in South-East European Studies at the Moldova State University took part in the Academic Forum of UNESCO Chairs on Intercultural and Interreligious Dialogue in Baku.

Launched in 1992, the UNITWIN/UNESCO Chairs Programme promotes cooperation among universities. The Programme supports the establishment of UNESCO Chairs and UNITWIN Networks all over the globe as advanced educational and research centres in key priority areas related to UNESCO's fields of activity.

As think tanks and bridge builders between academia, civil society, local communities, research and policy-making, the UNITWIN/UNESCO Chairs specialized in the sphere of intercultural and interreligious dialogue have a great potential to support diversity and peace, building on their practical experience from diff erent regions throughout the world.

The UNESCO Chair in South-East European Studies at the Moldova State University in Chişinău actively participates in intercultural activities and projects. Regional research is in fact not limited to South-East Europe, but also expands into neighbouring areas, particularly in Central and Eastern Europe and the Black Sea basin, and could also spread further afield for comparative studies. The Chair is involved in the UNITWIN Network on Interreligious Dialogue for Intercultural Understanding and has contributed to the implementation of joint research initiatives, particularly the long-term project "World Religions in the Context of the Contemporary Culture: New Perspectives of Dialogue and Mutual Understanding" initiated in 2009 and supported by the UNESCO Moscow Office for Armenia, Azerbaijan, Belarus, the Republic of Moldova and the Russian Federation.

The Working Session of the UNESCO/UNITWIN Network at the Azerbaijan Diplomatic Academy, Baku, 20 May 2015.

The Academic Forum of UNESCO Chairs in May was organised in partnership with the KAICIID Dialogue Centre and the Government of Azerbaijan in the framework of the 3rd World Forum on Intercultural Dialogue (WFID) in Baku. WFID was initiated by the Government of Azerbaijan as an international platform to enable and encourage people, countries and organizations around the globe to undertake concrete actions to support diversity, dialogue and mutual understanding among nations and communities.

At the Opening Ceremony, after a warm welcoming speech by the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev, Director-General of UNESCO Irina Bokova highlighted in her message that while UNESCO celebrates its 70th anniversary this year, its mission has never been as important as it is now.

The Academic Forum involved more than 50 participants, including UNESCO Chairholders and representatives, as well as other international experts to launch a state-of-the-art assessment of ongoing research and educational programmes in the area of interreligious and intercultural dialogue. The Chairholder of the UNESCO Chair in South-East European Studies at the Moldova State University, Emil Dragnev, largely contributed to debates dedicated to the strengthening of the social and educational role of museums and arts centres as vectors for intercultural dialogue and interreligious understanding. Based on the successful practices of his Chair, he noted that visiting museums and engaging in contemporary arts centres with an attractive and accessible content is a positive and pleasant experience for students and increases their capacities for intercultural communication and respect.

The Academic Forum enabled participants to reflect on the possibilities to establish closer links between academia and policy-making and addressed practical issues of mobilizing educational and research potential of UNESCO Chairs as well as reinforcing their cooperation with a view to the implementation of the Action Plan for the International Decade for the Rapprochement of Cultures (2013-2022) led by UNESCO. Since the Republic of Moldova is committed to supporting dialogue and diversity, the expertise of Moldovan representatives at such high-level events plays a significant role in building peace and sustainable future on a global scale.

Catedrele UNESCO pentru dialog intercultural şi interreligios sunt în căutare de căi inovative de asigurare a unei mai bune corelaţii dintre cercetare şi elaborarea de politici

În perioada 19-20 mai 2015, sub egida UNESCO a fost desfăşurat cu succes Forumul Academic al Catedrelor UNESCO pentru Dialog Intercultural şi Interreligios, în parteneriat cu Centrul de Dialog KAICIID şi Guvernul Azerbaidjanului, în cadrul celui de-al treilea Forum Mondial privind Dialogul Intercultural, ce a avut loc în Baku.

Lansat în 1992, Programul Catedrelor UNITWIN/UNESCO promovează cooperarea şi inter-relaţionarea universitară internaţională, cu scopul de a consolida capacităţile instituţionale, prin intermediul schimbului de cunoştinţe şi a colaborării. Programul susţine crearea Catedrelor UNESCO şi a Reţelelor UNITWIN în întreaga lume, în calitate de centre educaţionale şi de cercetare avansate în domeniile-cheie ale activităţii UNESCO.

În calitate de centre de reflecţie şi intermediari între mediul academic, societatea civilă, comunităţile locale şi procesul de cercetare şi de elaborare a politicilor, Catedrele UNESCO/ UNITWIN specializate în domeniul dialogului intercultural şi interreligios posedă un înalt potenţial de a susţine diversitatea şi pacea, bazându-se pe experienţa practică din diferite regiuni din întreaga lume.

Catedra UNESCO de Studii Sud-Est Europene de la Universitatea de Stat din Moldova participă intens la activităţile şi proiectele interculturale. Denumirea catedrei reflectă principiul de cercetare regională, ce nu este limitat doar la Europa de Sud-Est, dar se extinde şi la zonele învecinate, în special la Europa Centrală şi de Est şi la Bazinul Mării Negre, cu posibilitatea de a-şi lărgi orizontul spre studiile comparative. Catedra este implicată în *Reţeaua UNITWIN de dialog interreligios pentru comprehensiune interculturală* şi a contribuit la implementarea iniţiativelor comune de cercetare. Printre aceste iniţiative se numără proiectul pe termen lung „Religiile lumii în contextul culturii contemporane: noi perspective de dialog şi comprehensiune reciprocă", iniţiat în 2009 şi susţinut de Biroul UNESCO de la Moscova pentru Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Republica Moldova şi Federaţia Rusă.

Participanţii la Forumul Academic al Catedrelor UNESCO pentru Dialog Intercultural şi Interreligios, Baku. Credit foto: UNESCO / Chingiz Samedzadeh.

În scopul dezvoltării cooperării internaţionale, Catedra UNESCO de Studii Sud-Est Europene de la Universitatea de Stat din Moldova a participat la Forumul Academic al Catedrelor UNESCO pentru Dialog Intercultural şi Interreligios din Baku, desfăşurat în perioada 19-20 mai 2015. Este important faptul că Forumul Academic s-a desfăşurat în contextul Forumului Mondial pentru Dialog Intercultural (WFID) inaugurat de Guvernul Azerbaidjanului în calitate de platformă internaţională, menită să abiliteze şi să încurajeze oamenii, ţările şi organizaţiile din lumea întreagă să întreprindă acţiuni concrete de susţinere a diversităţii, dialogului şi a înţelegerii reciproce între ţări şi comunităţi.

UNESCO a susţinut activ cel de-al treilea Forum Mondial pentru Dialog Intercultural, coordonând o serie de grupuri de lucru şi evenimente, şi anume Forumul Academic al Catedrelor UNESCO. În cadrul Ceremoniei de deschidere, după discursul de bun-venit rostit de către Preşedintele Republicii Azerbaidjan, Ilham Aliyev, Directorul General al UNESCO, Irina Bokova, a subliniat în mesajul său faptul că, la cea de-a 70-a aniversare a sa din acest an, misiunea UNESCO este mai importantă ca niciodată.

La Forumul Academic au fost prezenţi peste 50 de participanţi, inclusiv şefii şi reprezentanţii catedrelor, precum şi alţi experţi internaţionali, pentru a lansa cele mai moderne tehnici de evaluare a programelor educaţionale şi de cercetare aflate în desfăşurare în domeniul dialogului interreligios şi intercultural. Şeful Catedrei UNESCO pentru Studii Sud-Est Europene de la Universitatea de Stat din Moldova, Dr. Emil Dragnev, a contribuit semnificativ la dezbaterile dedicate consolidării rolului social şi educaţional al muzeelor şi centrelor de artă ca vectori ai dialogului intercultural şi ai comprehensiunii interreligioase. Bazându-se pe practicile de succes din cadrul Catedrei sale, Emil Dragnev a menţionat faptul că vizitarea muzeelor şi implicarea în activitatea centrelor de artă contemporană, cu un conţinut atractiv şi accesibil, reprezintă o experienţă pozitivă şi plăcută pentru studenţi şi sporeşte capacităţile acestora de comunicare şi respect intercultural.

Forumul Academic le-a permis participanţilor să reflecteze asupra posibilităţilor de creare a unor legături mult mai strânse între mediul academic şi procesul de elaborare de politici şi a abordat subiectele de mobilizare educaţională şi potenţial de cercetare al Catedrelor UNESCO, precum şi de consolidare a cooperării acestora, în perspectiva implementării Planului de Acţiuni pentru Deceniul Internaţional de Apropiere între Culturi (2013-2022), sub egida UNESCO. În contextul în care Republica Moldova s-a angajat să sprijine dialogul şi diversitatea, experienţa reprezentanţilor moldoveni în cadrul unor astfel de evenimente de nivel înalt are un rol important în consolidarea păcii şi a viitorului durabil la scară mondială.

Boosting capacities for good quality comprehensive health education

The regional website www.teenslive.info is available for young people in the Republic of Moldova

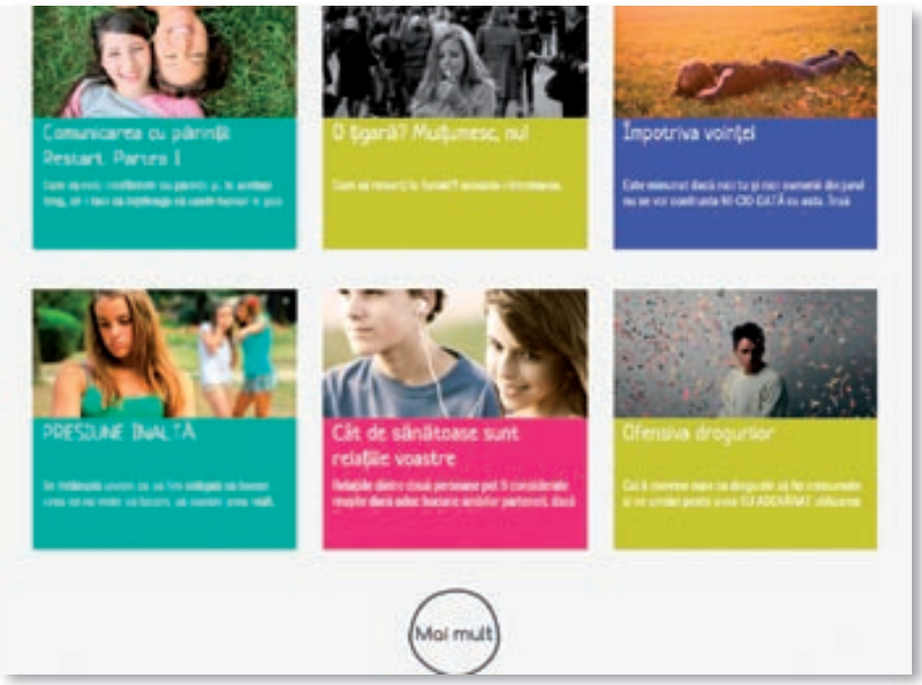
In the past 10 years, the UNESCO Moscow Office worked to achieve Education for All by promoting the health of every individual within the school community. Good policies and practice have been put forward to create healthy and inclusive learning environments for all members of the school community and foster youth participation in healthy lifestyle promotion.

To provide synergies between formal and non-formal education on HIV prevention, UNESCO worked with NGOs to reach out to young people from key populations and use the Internet and social media to raise young people's awareness about sexual and reproductive health and rights and reduce the stigma and discrimination attached to people living with HIV.

In 2015, in cooperation with the leading Moldovan Centre of Youth-Friendly Services "Neovita", the Romanian version of the regional youth website **www.teenslive.info** was made available for young people in the Republic of Moldova.
Moldova has one of the highest rates of adolescent fertility, abortions and sexually transmitted infections, as well as HIV prevalence in the Eastern Europe and Central Asia (EECA) region.

The website serves as an open learning space for young people and contains several education materials on healthy non-violent relationships in adolescence, communication, reproductive health and sexuality, including HIV-prevention issues, which were written by trained adolescent psychologists and doctors. Website users can also find necessary information on youth services in the region, as well as to get basic counselling from doctors and psychologists at the "Neovita" Centre online.

The website **www.teenslive.info** is adapted for mobile platforms, which simplifies access to information on sexual and reproductive health issues for adolescents in the Republic of Moldova and other EECA countries. Youth volunteers actively participate in further development and promotion of the platform.

In April 2015, the website gained public support of a well-known singer and TV-presenter, Vera Brezhneva – a Goodwill Ambassador for the Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS) in Russia and Commonwealth of Independent States (CIS) countries.

Consolidarea capacităților de educație pentru sănătate comprehensivă și de calitate

Platforma web regională www.teenslive.info, accesibilă pentru tinerii din Moldova

În ultimii 10 ani, Biroul UNESCO de la Moscova a depus eforturi pentru a asigura Educația pentru Toți, prin promovarea sănătății fiecărei persoane în cadrul comunității școlare. Au fost prezentate bune practici și politici, pentru a crea medii de studiu sănătoase și incluzive pentru toți membrii comunității școlare și pentru a intensifica participarea tinerilor la promovarea modului de viață sănătos.

În contextul promovării sinergiilor dintre educația formală și non-formală cu privire la prevenirea HIV, UNESCO a colaborat cu ONG-urile pentru a consolida capacitățile acestora de a ajunge la persoanele tinere din categoriile-cheie de populație și pentru a utiliza Internetul și rețelele de socializare în vederea sensibilizării tinerilor cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă și reducerii stigmatizării și discriminării față de persoanele infectate cu HIV.

Astfel, Biroul UNESCO de la Moscova a elaborat și a lansat în 2015 varianta română a site-ului web regional pentru tineri – **www.teenslive.info**, în colaborare cu Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „Neovita" din Republica Moldova. Această platformă web a devenit astfel accesibilă și pentru tinerii din Moldova, unde se înregistrează una dintre cele mai înalte rate de relații sexuale în rândul adolescenților, de avorturi și infecții sexual transmisibile, precum și de incidență HIV printre țările din Europa de Est și Asia Centrală.

Site-ul web servește drept spațiu de lucru deschis pentru tineri și conține materiale educaționale despre relațiile sănătoase și lipsite de violență între adolescenți, despre comunicare, sănătate reproductivă și sexualitate, inclusiv despre prevenirea infectării cu HIV, aceste subiecte fiind realizate de către psihologi și medici instruiți. Utilizatorii platformei web pot, de asemenea, să găsească aici informații necesare cu privire la serviciile pentru tineri, disponibile în regiune, precum și să obțină consiliere online din partea medicilor și a psihologilor din cadrul Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „Neovita".

Site-ul web **www.teenslive.info** a fost adaptat pentru dispozititvele mobile, fapt ce simplifică accesul adolescenților din Republica Moldova și din alte țări din regiunea Europei de Est și Asiei Centrale la informația cu privire la aspectele de sănătate sexuală și reproductivă.

Tinerii voluntari participă intens la promovarea și dezvoltarea continuă a platformei.

În aprilie 2015, site-ul web a obținut suportul public al cunoscutei interprete și prezentatoare TV, Vera Brezhneva – Ambasadorul Bunăvoinței al Programului Comun al Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS) în Rusia și țările CSI.

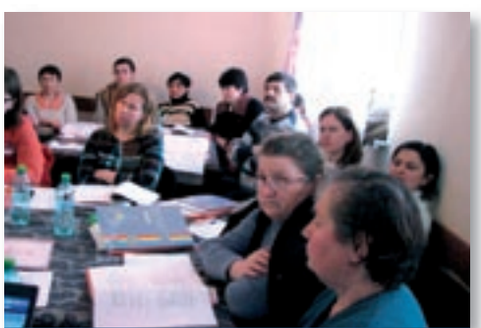

Multidisciplinary teams trained on best practices on assistance and protection of victims and potential victims of trafficking

Four training sessions were organized by the International Organization for Migration (IOM) in partnership with the Government of the Republic of Moldova in the districts of Cahul and Vulcanesti in February and March 2015. Some 100 members of the districts participated, together with local Multidisciplinary Teams.

During the training sessions, social workers, police officers and family doctors operating within the National Referral System for Assistance and Protection of Victims and Potential Victims of Trafficking (NRS) consolidated their knowledge and abilities concerning the NRS procedures and functioning, as well as the national and international legal framework on human trafficking and domestic violence.

Some of the training sessions were devoted to strengthening specialists' skills to be able to correctly identify, assist and reintegrate victims and potential victims of trafficking. They focused on the multidisciplinary approach and team work strategies to be adopted in order to achieve positive results and ensure quality and sustainability and the functioning of the NRS at a community level.

The training participants learning on best practices on assistance and protection of victims and potential victims of trafficking.

All these capacity building activities are implemented within the framework of the EU-funded project ***Strengthening Migration Management and Cooperation on Readmission in Eastern Europe (MIGRECO)***.

Supporting the migration and development component of the EU-Moldova Mobility Partnership and harnessing its benefits for the residents of the Transnistrian Region

From January 2015, IOM Mission to Moldova, in partnership with the Government of the Republic of Moldova implemented a new EU-funded project, with a total budget of EUR 1,5 million.

The European Union mandated IOM to carry out a three-year project, whose overall objective is to support the implementation of the migration and development component of the EU-Moldova Mobility Partnership. The project will minimize the negative effects of migration and harness the benefits of migration for development purposes, extending its benefits to the Transnistrian Region of Republic of Moldova. The project will also contribute to confidence building between the right and left banks of the Nistru river by diminishing social pressures caused by the unsettled conflict on societies on both sides.

The project's main pillars of activities include an extended Migration Profile; a comprehensive mapping of the diaspora; enhancing Moldova's communication channels with the diaspora; building institutional capacity of migrant associations; promoting the expansion of the PARE 1+1 programme to the Transnistrian Region; promotion of the return of migrants and overseas graduates.

The beneficiaries of the projects are returning migrants and their families, Moldovan diaspora associations, children and the elderly left behind, Moldovan young graduates of foreign universities, business associations, service providers and other interested stakeholders who consult returning migrant workers self-starting entrepreneurs.

Membrii echipelor multidisciplinare instruiți cu privire la bunele practici de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Moldova (OIM) în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova a organizat în perioada februarie – martie 2015 patru instruiri în raioanele Cahul și Vulcănești, la care au participat mai mult de o sută de membri din echipele multidisciplinare raionale.

În cadrul instruirilor, asistenții sociali, ofițerii de poliție și medicii de familie care sunt parte a Sistemului Național de Referire pentru Asistență și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe (SNR) și-au consolidat cunoștințele și abilitățile ce țin atât de procedurile și funcțiile SNR, cât și de cadrul național și internațional cu privire la traficul de ființe umane și violența domestică.

O parte a sesiunilor de instruire a fost dedicată fortificării capacităților specialiștilor pentru identificarea corectă, asistența și reintegrarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, cu accent pe abordarea multidisciplinară și strategia lucrului în echipă. Aceste aspecte vor conduce la rezultate pozitive și la asigurarea calității și sustenabilității proiectului, dar și a SNR care urmează să rămână funcțional la nivel comunitar.

Aceste instruiri au fost realizate în cadrul proiectului ***„Consolidarea Managementului Migrației și a Cooperării în domeniul Readmisiei în Europa de Est (MIGRECO)”***, finanțat de Uniunea Europeană.

Susținerea componentei de migrație și dezvoltare a Parteneriatului de Mobilitate UE-Moldova și valorificarea beneficiilor pentru locuitorii regiunii transnistrene a Republicii Moldova

Începând cu luna ianuarie 2015, Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Moldova, în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova, implementează noul proiect finanțat de UE, cu un buget total de 1 499 979.61 euro.

Uniunea Europeană a mandatat OIM să realizeze acest proiect cu o durată de trei ani, al cărui obiectiv general este de a susține implementarea componentei de migrație și dezvoltare a Parteneriatului de Mobilitate UE-Moldova cu scopul minimizării efectelor negative ale migrației și valorificării beneficiilor migrației în scopuri de dezvoltare, precum și extinderii beneficiilor sale pentru regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Proiectul contribuie la consolidarea încrederii între cetățenii de pe malurile drept și stâng al râului Nistru prin diminuarea presiunii sociale cauzată de conflictul nesoluționat.

Proiectul are câțiva piloni principali de activități: Susținerea dezvoltării în continuare a Profilului Migrațional Extins; Cartografierea cuprinzătoare a diasporei; Consolidarea canalelor de comunicare ale Moldovei cu diaspora; Edificarea capacității instituționale a Asociațiilor de Migranți; Promovarea extinderii Programului PARE 1+1 pentru regiunea transnistreană. Promovarea reîntoarcerii migranților și absolvenților instituțiilor de peste hotare; Consolidarea capacității structurilor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii locale și naționale (IMM) pentru a satisface, într-un mod cuprinzător, necesitățile lucrătorilor migranți antreprenori care se întorc în țară.

Beneficiarii proiectului sunt migranții reveniți și familiile lor, asociațiile diasporei moldovenești, copiii și bătrânii rămași fără îngrijire, absolvenții instituțiilor de învățământ de peste hotare, asociațiile de business, prestatorii de servicii și alți actori implicați în consultarea migranților reveniți și a tinerilor antreprenori.

Information campaign on migrants' integration in Moldova

Within the EU-funded project *Strengthening Migration Management and Cooperation on Readmission in Eastern Europe (MIGRECO)*, thirteen thematic leaflets on migrants' rights and integration in Moldova were drawn up in close connection with stakeholders. More than 20,000 copies of these leaflets in Romanian, Russian, English and Arabic languages are ready to be made available to immigrants/beneficiaries of the Bureau for Migration an Asylum.

The leaflets cover the topics of social inclusion, assistance and protection, education and recognition of qualifications, labour integration and cultural orientation, health care and legal assistance, specific motherhood protection and specific trainings in emergency cases.

This information campaign follows a flagship initiative of the IOM to promote and protect migrants' rights and liberties.

Development of the concept on Human Resource Management for the Moldovan Border Police

The Long Term Advisor to the Border Police Department conducted an in-depth assessment of BP human resources system to identify capacity deficits and formulate recommendations to further align HR management to European best practices and standards.

The analysis covered two essential dimensions of staff administration and training: "Human Resources Development Concept" and a "Professional Training Concept" for the Border Police.

Organizational diagnosis and occupational psychology have also been addressed. At the same time, a curriculum on migration management, including border management was developed for the Border Police Section of the "Stefan cel Mare" Police Academy.

The director of the Border Police Department, Dorin Purice, stressed the importance of this achievement towards the human resources concept within BPD as one of the preconditions for successfully applied Integrated Border Management in Moldova.

Migration Management Gaps Analysis research

An important and complex study on *Migration Management Gaps Analysis in the Republic of Moldova* was launched at the beginning of 2015 within the EU-funded project *Strengthening Migration Management and Cooperation on Readmission in Eastern Europe (MIGRECO)*.

Stakeholders from various state agencies (Ministry of the Interior Affairs, Bureau for Migration and Asylum, Border Police Department, Ministry of the Foreign Affairs and European Integration, Ministry of Labor, Social Protection and Family, Bureau for Relations with Diaspora) and from civil society met to discuss main findings and recommendations of the study.

Recommendations focus mainly on enhancing cooperation between the institutions with direct duties in the area of migration management and integrated border management, combatting illegal migration, as well as filling in the regulatory gaps and other relevant aspects. Special attention was paid to the necessity of building capacities of the authorities with competences in the area of integrating foreigners, preventing and combating illegal migration, and transnational crime. It has been mentioned that the normative and institutional framework on migration management and integrated border management is being permanently adjusted to the new challenges and generally corresponds to the existing international standards. However, the implementation deficiencies revealed by the study are still a crucial issue for further development of the system. Hence, Moldova's experience may be of interest for other countries of the Eastern Partnership.

Working session at the Border Police Department.

Campanie de informare cu privire la integrarea migranților în Republica Moldova

În cadrul proiectului *„Consolidarea Managementului Migrației și a Cooperării în domeniul Readmisiei în Europa de Est (MIGRECO)”*, finanțat de Uniunea Europeană, un rol important a fost acordat promovării drepturilor migranților, cu accent pe integrarea lor în Republica Moldova.

Împreună cu partenerii responsabili pentru integrarea străinilor, au fost elaborate și diseminate 13 pliante tematice, cu un număr total de 20 000 de exemplare, în limbile română, rusă, engleză și arabă. Pliantele sunt distribuite de către Biroul Migrație și Azil al MAI străinilor care beneficiază

de asistență și protecție. Pliantele cuprind tot spectrul de informații utile pentru integrarea imigranților în societatea noastră: incluziunea socială, educație și recunoașterea diplomelor, integrarea în câmpul muncii, orientarea culturală, asistența juridică și medicală, asistența în cazul maternității etc.

Această campanie de informare se înscrie în inițiativa emblematică a OIM de promovare și protecție a drepturilor și libertăților migranților.

Dezvoltarea conceptului de Management al Resurselor Umane pentru Poliția de Frontieră a Republicii Moldova

Consilierul Departamentului Poliției de Frontieră a efectuat o analiză aprofundată a sistemului de resurse umane din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră pentru a identifica deficiențele de capacitate și a formula recomandări pentru a ajusta domeniul resurselor umane la standardele și bunele practici europene.

Analiza a cuprins două dimensiuni esențiale privind administrarea personalului și de instruiri: „Dezvoltarea conceptului de resurse umane” și „Conceptul de instruiri profesionale” pentru Poliția de Frontieră.

Consilierul prezintă colaboratorilor Poliției de Frontieră rezultatele analizei sistemului de resurse umane.

De asemenea, a fost efectuat diagnosticul organizațional și oferite recomandări pentru psihologia ocupațională. În același timp, a fost elaborat curriculumul universitar Managementul Migrației pentru studenții Academiei de Poliție, secțiunea Poliția de Frontieră.

Directorul Departamentului Poliției de Frontieră, Dorin Purice, a subliniat importanța conceptului de resurse umane ca precondiție iminentă pentru implementarea cu succes a Managementului Integrat al Frontierei în Republica Moldova.

Studiul Analiza Lacunelor în Domeniul Managementului Migrației

Proiectul *„Consolidarea Managementului Migrației și a Cooperării în domeniul Readmisiei în Europa de Est” (MIGRECO)*, finanțat de Uniunea Europeană, și-a propus drept scop să contribuie la îmbunătățirea gestionării migrației și prin realizarea unei cercetări axate pe identificarea și analiza lacunelor existente în acest domeniu.

La începutul anului 2015, concluziile și recomandările cercetării au fost prezentate partenerilor implicați în gestionarea migrației, atât instituții publice, cât și membrii ai societății civile.

Recomandările studiului vizează prioritar consolidarea cooperării între instituțiile cu atribuții directe sau nemijlocite în domeniul managementului migrației și managementului integrat al frontierei, combaterii migrației iregulare, precum și suplinirea lacunelor de reglementare. A fost vizată, de asemenea, dezvoltarea capacităților autorităților ce dețin competențe în domeniul integrării străinilor, prevenirii și combaterii migrației iregulare și criminalității transfrontaliere.

În pofida deficiențelor de implementare relevate de studiu, cadrul normativ și instituțional ce vizează managementul migrației și managementul integrat al frontierei e în continuă ajustare conform noilor provocări și nevoi identificate. De aceea, experiența Republicii Moldova poate fi considerată drept o bună practică de urmat pentru alte țări participante la Parteneriatul Estic.

Traditional caravans and public debate inspire Roma people to vote

An extensive civic education campaign

Leaving aside roundtables and training seminars, a NGO of young Roma women and men from Moldova decided to conduct an unconventional awareness campaign to promote conscious voting in communities with the largest Roma populations during the June 2015 local election campaign. "Armed" with traditional horse-driven carts and an orchestra of Romani musicians, for nearly two weeks the Union of Roma Youth from Moldova "Tarna-Rom" organized the National "Let's vote!" Caravan.

National „Let`s vote" Caravan advocated for the importance of women's participation in elections, not only as voters, but also as candidates. Photo credit: "Women in Politics" Program/ Dorin Goian

Over 7,000 Roma women and men, along with another 20,000 people from eight cities and villages were informed about the importance of meaningful participation in local elections. One of these places was Chetrosu, a village located 150 kilometers north of the capital Chisinau.

Alongside the "Let's vote!" Caravan, a grassroots awareness campaign encouraging Roma people in the autonomous territorial unit of Gagauzia to participate in local elections was carried out with the support of the UNDP Democracy Programme's Electoral Component. Public debates, door-to-door information campaigns, street campaigns, voting simulation exercises and radio programs aired in Gagauzia were among the key awareness tools used to inform and motivate Roma people to participate in the elections. One eloquent example from the campaign was an open-air public debate, organized in the Roma area of the small village of Feropontievca, ATU Gagauzia. The event gathered over 20 local Roma women and men to discuss voter registration and voting procedures, as well as the role of local elected officials and the importance of citizens' participation in local governance. The moderator encouraged participants to discuss the community's most pressing issues (e.g. high unemployment rates and new job creation, unreliable delivery of electricity and running water) in order "to help the Roma people address these issues to the candidates running in local elections, and subsequently to elected officials". Traditional Roma dances, songs and food provided an inspirational closure for the public debate.

The stories mentioned above are only a few examples of the extensive civic education campaign aimed to encourage and inform specific groups of voters such as those with disabilities, ethnic minorities, specifically Romani women, and other national and ethnic minorities to participate in local elections.

The campaign, undertaken with support from the "Women in Politics" program and UNDP Moldova Democracy Program's Electoral Component during May-June 2015, complemented the civic education efforts deployed by the Central Electoral Commission of the Republic of Moldova prior to the 2015 local elections, with a view to enhancing the inclusive participation of various categories of voters in Moldovan elections.

Caravanele tradiționale și dezbaterile publice inspiră romii să voteze

Campanie extinsă de educație civică

Lăsând la o parte mesele rotunde și seminarele de instruire, Uniunea Tinerilor Romi din Republica Moldova a decis, în ajunul alegerilor locale generale din 14 iunie 2015, să realizeze o campanie mai puțin convențională de informare privind participarea la vot în rândul populației de etnie romă. „Înarmați" cu o căruță trasă de cai, decorată în stil tradițional, și o orchestră, tinerii romi au organizat, timp de aproape două săptămâni, Caravana națională „Hai la vot!".

Peste 7.000 de femei și bărbați de etnie romă, împreună cu un alți 20 mii de oameni din opt orașe și sate ale țării, au fost informați despre importanța participării conștiente la alegerile locale. Una dintre aceste localități a fost Chetrosu, care este situată la 150 de kilometri nord de Chișinău.

Pe lângă Caravana națională „Hai la vot!", o altă campanie de sensibilizare a cetățenilor de etnie romă a avut loc și în Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuză, care a fost realizată cu sprijinul Programului PNUD pentru Susținerea Democrației, componenta Alegeri. Dezbateri publice, campanii de informare door-to-door, campanii stradale, exerciții de simulare și programe de radio au fost printre instrumentele-cheie de informare și motivare a oamenilor de etnie romă să participe la alegeri. Un exemplu elocvent de campanie a fost dezbaterea publică în aer liber, organizată în satul Feropontievca. Evenimentul a reunit peste 20 de femei și bărbați romi, pentru a discuta înregistrarea alegătorilor și procedurile de vot, precum și importanța participării cetățenilor la guvernarea locală. Moderatorul a încurajat participanții să discute despre problemele cu care se confruntă comunitatea (de exemplu, rata înaltă a șomajului și crearea a noi locuri de muncă, livrarea nesigură a energiei electrice și a apei curente) pentru „a ajuta romii să abordeze aceste probleme împreună cu candidații la alegerile locale, și, ulterior, cu oficialii aleși".

Exemplele menționate aici sunt doar câteva „dovezi" ale campaniei extinse de educație civică, care și-a propus să încurajeze și să informeze grupuri specifice de alegători, precum persoane cu dizabilități, minoritățile etnice, în special femeile rome, pentru a participa la alegerile locale.

Campania, realizată cu sprijinul Programului ONU „Femeile în politică" și Programului PNUD pentru Democrație, componenta Alegeri, în perioada mai-iunie 2015, a completat eforturile de educație civică desfășurate de către Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova înainte de alegerile locale din 2015, în vederea creșterii participării a diferitelor categorii de alegători la alegerile din Moldova.

Prezența la vot în comunitățile de romi, care a fost parte a campaniei a crescut considerabil.
Credit foto: Programul "Femeile în politică" / Dorin Goian.

From design to access: UN goes on safari

Advancing the accessibility agenda within UN Moldova

We often consider the buildings we are constructing as comfortable and accessible for all. But how often do we actually remember what a challenge they can be for those living with disabilities?

Early in June, as a part of a diversity initiative task force, we made an effort to assess the level of accessibility of our very own United Nations in Moldova premises and communication tools. With the assistance of Moldova Innovation Laboratory (MiLab), we have conducted three user safaris with people with physical, visual and hearing impairments.

The building administrator with a user safari participant. Photo credit: Victoria Puiu.

What's a user safari?

A user safari is a valuable way of understanding how people interact with and experience a service or environment. There is no one better to spot the weaknesses when it comes to accessibility than with people who experience those challenges first-hand.

We assigned each of the seven participants a role that he or she had to perform throughout the whole usersafari – i.e. a staff member, presenter, or participant at a project meeting, to break the ice and make them feel more comfortable in a new environment.

Although some participants were initially reluctant, as the session unfolded they became more active and vocal in suggesting improvements. At the end of the session, most even asked us to repeat the exercise in public spaces like hospitals, schools, and the apartment buildings where they live. Later, the NGO Motivation did indeed evaluate a number of public buildings in Chisinau.

Ludmila, affected by visual impairment, assesses name tags on the offices. Photo credit: Victoria Puiu.

During the safari we learned that:

A. Psychological barriers can be as painful as physical ones

One of our participants put it this way: "Generally, entering via the parking lot or back entrance makes you feel like you're damaged goods – it's humiliating! Everyone should enter through the same entrance."

B. Many changes don't require big budgets, but rather a change of attitude

While infrastructure adjustments are often expensive, it is often simple things like brighter lighting, correctly adjusted signage, and the provision of clear information that can make all the difference when it comes to accessibility.

C. It is cheaper to ask users at the beginning than have to adjust things later

Finally, we learned that in order to promote necessary changes, we need to also involve decision makers in these experiences. This way they can empathize themselves with the experience of people challenged by different kinds of impairments and accept more easily the adjustments that have to be done.

As a result, we came up with five pages of concrete recommendations to enhance the accessibility of UN premises and communication tools. This served as a basis for further action, for instance: setting the ground to build an elevator for the UN House, publishing this magazine in three languages, or ranking the rented spaces and venues in Moldova according to their accessibility. We are also considering additional administrative decisions that will push forward the accessibility agenda within UN Moldova.

We will keep you informed of how this is progressing in the following editions.

De la design până la acces: ONU pornește în safari

Avansând agenda accesibilității în cadrul ONU Moldova

Deseori percepem clădirile pe care le construim drept confortabile și accesibile pentru toți. Cât de des însă ne amintim că, de fapt, clădirile reprezintă o adevărată provocare pentru persoanele cu dezabilități?

Ca parte a *inițiativei cu privire la diversitate*, la începutul lunii iunie am întreprins un efort pentru a evalua nivelul de accesibilitate al încăperilor ONU în Moldova, precum și a instrumentelor de comunicare. Cu asistența oferită de MiLab, au fost realizate trei exerciții de user safari cu implicarea persoanelor cu dezabilități fizice, vizuale și auditive.

Valeriu testează una dintre facilitățile de acces ale ONU/ credit foto: Victoria Puiu.

Ce reprezintă exercițiul *de user safari*?

Exercițiul de *user safari* este o modalitate valoroasă de a înțelege în ce mod persoanele interacționează cu un anumit serviciu sau mediu. Nu există vreo altă metodă mai bună de a identifica punctele slabe atunci când vine vorba despre accesibilitate, decât cea de implicare a persoanelor care fac față acestor provocări în mod direct.

Pentru a sparge gheața și pentru a-i face să se simtă mai confortabil într-un mediu nou, fiecărui din cei 7 participanți i s-a desemnat câte un rol pe care acesta urma să-l joace pe tot parcursul exercițiului de safari – adică, un colaborator, un prezentator sau participant într-o ședință de planificare.

Credit foto/Victoria Puiu.

Unii participanți au fost destul de pasivi la început, însă odată cu derularea exercițiului, ei au devenit mai activi, formulând chiar și sugestii de îmbunătățiri. La finele exercițiului, mulți au rugat ca exercițiul dat să fie repetat în spații publice, cum ar fi spitale, școli și blocuri de apartamente în care locuiesc. După aceasta, ONG-ul „Motivație" a evaluat mai multe clădiri publice din Chișinău.

Exercițiul a relevat următoarele:

A. Barierele psihologice pot fi tot atât de dureroase ca și cele fizice

Unul din participanți a menționat: *„În general, faptul că trebuie să întri prin parcare sau prin intrarea din spate te face să te simți de parcă ești deteriorat – este de-a dreptul umilitor!"*

B. Multe schimbări nu necesită bugete mari, ci mai degrabă o schimbare de atitudine

Ajustările în infrastructură sunt adesea costisitoare, însă în multe cazuri niște lucruri simple, precum ar fi o iluminare mai puternică, panouri informaționale ajustate în mod corect, cât și oferirea de informații clare: toate ar putea într-adevăr schimba lucrurile în ce ține de accesibilitate.

C. Este mai ieftin să întrebi utilizatorii de la bun început decât să ajustezi lucrurile mai târziu

În-tr-un final, am constatat că pentru a promova schimbările necesare, este nevoie de a mai implica și factorii de decizie în activitățile date. Astfel, dânșii ar putea înțelege experiența persoanelor afectate de diversele tipuri de dezabilități și vor accepta mai ușor ajustările care urmează a fi realizate.

Drept rezultat, au fost compilate 5 pagini de recomandări concrete privind consolidarea accesibilității încăperilor și instrumentelor de comunicare ale ONU. Acestea au servit drept bază pentru viitoarele acțiuni, de exemplu: elaborarea planurilor pentru a construi un ascensor pentru Casa ONU, publicarea acestei reviste în 3 limbi, sau chiar clasificarea sălilor și încăperilor de închiriat în Moldova conform nivelului de accesibilitate al acestora. Este analizată, de asemenea, posibilitatea unor decizii administrative adiționale care vor promova în continuare agenda accesibilității în cadrul ONU Moldova.

Vă vom ține la curent cu progresul obținut în direcția dată în viitoarele ediții.

"World at War"

Helping refugees and stateless persons rebuild their lives in peace and dignity

Fifteen years into a millennium that many of us hoped would see an end to war, a spreading global violence has come to threaten the very foundations of our international system. At least 15 conflicts have erupted or reignited in the past five years.

By the end of 2014, 59.5 million individuals were forcibly displaced worldwide as a result of persecution , conflict, generalized violence, or human rights violations more than at any other time in UNHCR records. Three times the population of Romania and six times that of Belarus, this is a fourfold increase since 2010.

All these people rely on support for their survival and hope from Governments and from UNHCR, the twice winner of Nobel Peace Prize, which has 88% of its over 9,000 staff working in the field.

Source: Global Trends, 2014
www.unhcr.org/statistics

In contrast to other types of migrants, refugees leave their homes involuntary, they have no relatives and friends in the host state, often lack papers that would help them find jobs on enroll into education. They may not speak the language, be of a different religion and come from a different cultural environment. On the run from war and conflict at home, refugees often find themselves confronting hostility in their places of exile and perceived as threats to their host communities' way of life. UNHCR is not aware of cases of extremists posing as refugees. On the contrary, the overwhelming majority of asylum seekers are fleeing persecution or the life-threatening effects of conflict and terrorism. They are victims, not perpetrators and the anti-immigrant sentiments and xenophobia only exacerbates their vulnerability. It is important for us to embrace human rights, tolerance and diversity. The vast majority of refugees take every opportunity to integrate into and make a positive contribution to the communities and countries that have provided them with safety.

The Republic of Moldova remains largely a country of transit for persons in need of international protection. The number of asylum seekers has been on the rise since 2012. On 30 September 2015, there were 389 beneficiaries of international protection and 139 asylum claims awaiting decisions. The top countries of origin are Syria, Ukraine, Armenia, and Afghanistan.

UNHCR is present in the country since 1997. Since then, UNHCR has disbursed more than USD 15 million to care for its persons of concern. Our major strategic directions remain:

- *Supporting the Government in building efficient and effective national asylum system in line with international standards (capacity building and best practices sharing);*
- *Providing legal, material and social assistance to persons of concern (PoCs) through NGO partners ;*
- *Facilitating durable solutions to PoCs;*
- *Cooperating with UN Agencies and other developmental actors for the sake of PoCs (UNCT, UNPF and national strategies);*
- *Catalysing cross-border cooperation on refugee and migration issues;*
- *Assisting Government in implementing the Statelessness Conventions;*

In its 18 year-long progressive cooperation, authorities have closely engaged with UNHCR to establish a sound legal framework, competent administrative authorities, and a case law which increasingly meets international standards.

UNHCR also has an international mandate to prevent and reduce statelessness. Across the world today more than 10 million people are told they do not belong anywhere. They are called 'stateless'. They are denied a nationality – a basic right. Statelessness can mean a life without education, without medical care, legal employment, ability to move freely, without prospects, or hope. Statelessness is inhumane. The main reason people are stateless is discrimination. Because of ethnicity or religion. Because in some countries women cannot pass their nationality on to their children. By the time you finish reading this article, another person will have started life without a nationality. To end statelessness within ten years, UNHCR has launched the Global Action Plan to End Statelessness.

Until late 2012, 21 years after the break-up of the Soviet Union, over 220,000 people in the Republic of Moldova were holding expired Soviet ID cards. They did not have access to all basic citizenship rights such as the right to vote or to social assistance. In an effort to help prevent and address statelessness, UNHCR supported the Government's campaign to offer new IDs. It became one of Europe´s largest campaigns to prevent and address statelessness since the turn of the century. Between January 2013 and June 2015 alone, a total of 212,000 people benefitted – one out of 20 Moldovan citizens. Statelessness is an area where the country has become an excellent resource of good practice.

Thank you for helping refugees and stateless persons rebuild their lives in peace and dignity.

„O lume în stare de război”

O contribuție pozitivă în beneficiul comunităților și țărilor care oferă siguranță refugiaților

Timp de 15 ani în acest mileniu - un mileniu în care mulți dintre noi au sperat că va fi unul care va pune capăt războaielor - violența continuă să se extindă la nivel global și să amenințe bazele sistemului internațional. Pe parcursul ultimilor cinci ani, cel puțin 15 conflicte au izbucnit ori s-au reaprins.

Către sfârșitul anului 2014, 59.5 milioane de persoane au devenit strămutate în urma persecuției, conflictelor, violenței generalizate, ori nerespectării drepturilor omului. Un număr atât de mare nu a fost înregistrat anterior niciodată de către UNHCR. Acesta constituie de trei ori numărul populației din România și de șase ori al celei din Belarus, înregistrând o creștere de 4 ori mai mare din anul 2010.

Toate aceste persoane mizează și speră să supraviețuiască cu ajutorul guvernelor și al Agenției deținătoare de două ori a Premiului Nobel pentru Pace – UNHCR – o agenție cu peste 9.000 de angajați care lucrează în proporție de 88 la sută în teren.

În contrast cu alte categorii de migranți, refugiații își părăsesc casele involuntar, ei nu au rude ori prieteni în țările-gazdă, deseori nu dețin documentele necesare care le-ar permite să-și găsească un loc de muncă ori să se înscrie la studii, ei nu vorbesc limba, ar putea fi de altă religie și veni din alt mediu cultural. Fugind de război și de conflictele de-acasă, refugiații deseori se confruntă cu ostilitatea în locurile de exil și sunt percepuți ca o amenințare pentru modul de viață al comunității care i-a adăpostit. UNHCR nu cunoaște cazuri în care extremiștii sunt prezentați drept refugiați . Din contra, majoritatea copleșitoare a solicitanților de azil fug de persecuție ori de urmările conflictelor și terorismului care le pune viața în pericol. Ei sunt victime, nu sunt autori, iar sentimentele împotriva imigranților și xenofobia doar exacerbează vulnerabilitatea acestora. UNHCR îmbrățișează drepturile omului, toleranța și diversitatea. Marea majoritate a refugiaților folosesc orice prilej pentru a se integra și a realiza o contribuție pozitivă în beneficiul comunităților și țărilor care le-au oferit siguranță.

Republica Moldova rămâne în continuare, în mare măsură, o țară de tranzit a persoanelor care necesită protecție internațională. Numărul solicitanților de azil este în continuă creștere, începând cu anul 2012. La 30 septembrie 2015, erau înregistrați 389 de beneficiari de protecție internațională și 139 de solicitări de azil în așteptarea unei decizii. Siria, Ucraina, Armenia și Afganistan sunt țările de unde parvine cel mai mare număr de solicitări.

UNHCR este prezent în Republica Moldova, începând cu 1997. În toată această perioadă, a contribuit cu mai mult de 15 milioane de dolari SUA pentru persoanele care se află în atenția sa. Direcțiile strategice majore ale UNHCR sunt:

- *Susținerea guvernului pentru a constitui un sistem național de azil eficient și efectiv în conformitate cu standardele internaționale (consolidarea capacității și împărtășirea bunelor practici)*
- *Oferirea asistenței juridice, materiale și sociale persoanelor care sunt în atenția sa prin intermediul partenerilor de implementare, ONG-uri*
- *Facilitarea soluțiilor durabile pentru persoanele aflate în atenția UNHCR*
- *Colaborarea cu Agențiile ONU și cu alți parteneri de dezvoltare pentru binele persoanelor care sunt în atenția UNHCR (UNCT, UNPF și alte strategii naționale)*
- *Catalizarea colaborării transfrontaliere pe subiectele ce țin de refugiați și migrare*
- *Asistarea guvernului în implementarea Convențiilor privind apatridia.*

Pe parcursul celor 18 ani de colaborare progresivă, autoritățile au cooperat îndeaproape cu UNHCR și au reușit să creeze un cadru legal stabil, autorități administrative competente și un sistem judiciar care tot mai mult întrunește standardele internaționale.

UNHCR deține un mandat internațional pentru a preveni și a reduce apatridia. În prezent în toată lumea unui număr de peste 10 milioane de oameni li se spune că nu aparțin nimănui. Ei sunt numiți „apatrizi”. Le este interzis să dețină o naționalitate – cea care constituie un drept de bază. Apatridia poate însemna o viață fără educație, fără asistență medicală, fără angajare în mod legal, fără abilitatea de a se deplasa în mod liber, fără perspective, fără speranță. Apatridia este inumană. Motivul principalul al apatridiei este discriminarea pe motive de etnie și religie. În unele țări femeile nu pot transmite naționalitatea propriilor copii. În timp ce veți termina de citit acest articol, o altă persoană își va începe viața fără a avea o naționalitate. Pentru a pune capăt fenomenului de apatridie în următorii 10 ani, UNHCR a lansat Planul de Acțiune Global de eliminare a apatridiei.

Până la sfârșitul anului 2012, după 21 de ani de la destrămarea Uniunii Sovietice, mai mult de 220 000 de persoane în Republica Moldova dețineau pașapoarte sovietice expirate. El nu aveau acces la drepturile de bază conform cetățeniei, de a vota ori de a benefica de asistență socială. Prin efortul de a ajuta la prevenirea și abordarea problemei legate de cetățenie, UNHCR a susținut Campania guvernului pentru a oferi documente de identitate noi. A fost una din cele mai mari campanii în Europa pentru prevenirea și soluționarea problemei legate de cetățenie de la începutul secolului. Doar în perioada ianuarie 2012 – iunie 2015, a beneficiat un număr de 212000 de persoane – una din 20. Apatridia este un domeniu în care țara a devenit o resursă excelentă a bunelor practici.

UNHCR aduce mulțumiri pentru ajutorul acordat refugiaților și persoanelor apatride ca să-și poată reconstrui viața în pace și cu demnitate.

United Nations Publications
Publicații ale Națiunilor Unite

INCLUSIVE PROCESSES: A GUIDE FOR ELECTORAL MANAGEMENT BODIES ON PROMOTING GENDER EQUALITY AND WOMEN'S PARTICIPATION

Jointly produced by UNDP and UN Women, this Guide focuses attention on the role of Electoral Management Bodies (EMBs) in encouraging the participation of women throughout the electoral cycle.

Divided in two parts, the Guide proposes strategies to mainstream gender equality within the organizational structure of EMBs and throughout the organization and administration of elections. It is rich with concrete examples of steps that can be taken to remove barriers that continue to aff ect women's participation in electoral processes, and provides ample illustration of innovative programming through which UNDP and UN Women will continue to support women's political empowerment.

http://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2015/7/inclusive-electoral-processes

THE HUMAN RIGHTS OF PEOPLE WITH MENTAL AND INTELLECTUAL IMPAIRMENTS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

This report arises from joint OHCHR and The Mental Disability Advocacy Center work to assess law, policy and practice as concerns persons with mental or intellectual disabilities from a human rights perspective in the Republic of Moldova. Field research has been undertaken during the period 2012-2015. In addition, the report reflects the experience of OHCHR in direct involvement with Moldovan authorities, National Human Rights Institution and civil society to move reforms in the areas at issue, as well as to support the development of Moldovan civil society of persons with mental or intellectual disabilities.

http://www.un.md/docsandpub/

INTEGRATED APPROACH TO THE MANAGEMENT OF THE WORLD HERITAGE PROPERTIES IN THE CIS COUNTRIES

The Outcome Paper of the International Scientific and Practical Seminar (October 2014, Belarus) "Integrated Approach to the Management of the World Heritage Properties in the CIS Countries", prepared with the support of the UNESCO Moscow Office, introduces characteristic of the historical and cultural potential of the World Heritage sites in the CIS countries, as well as discloses basic UNESCO requirements to the development of the management plans with consideration of the integrated approach implying mobilization of scientific, professional and civic potential of a state and its regions in order to increase the effectiveness of heritage protection, particularly through educational activities, support of youth initiatives, and development of sustainable tourism.

http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002338/233866E.pdf

POLICY BRIEFS: SOCIAL AND EDUCATIONAL ROLE OF MUSEUMS IN PROMOTING THE PRINCIPLES OF THE UNESCO CULTURAL CONVENTIONS

Three Policy Briefs have been developed to analyze the Social and Educational Role of Museums in Promoting the Principles of the UNESCO Cultural Conventions of 1972, 2003 and 2005. The publications, prepared with the support of the UNESCO Moscow Office by ICOM Russia in consultation with experts of the CIS countries, contain a review of current tendencies and successful practices in the museum activities which contribute to the raising awareness and advancement of the UNESCO Cultural Conventions, as well as tasks and recommendations for enhancing the potential and authority of museums as significant cultural institutions for sustainable development through the joint efforts and partnerships of governmental bodies, civic society organizations, private sector and local communities.

http://unesdoc.unesco.org/

PROGRESS FOR CHILDREN BEYOND AVERAGES: LEARNING FROM THE MDGS (NO. 11)

This eleventh edition of Progress for Children is UNICEF's final report on the child-related Millennium Development Goals (MDGs). It presents latest data that show while the MDGs helped drive tremendous advances in the lives of the world's children, development efforts in the past 15 years failed to reach millions of the most disadvantaged. The report spotlights where the international community must now focus attention and action to reach the most vulnerable children and achieve sustainable growth.

http://www.unicef.org/publications/index_82231.html

Strong UN. Better World.

United Nations in Moldova
131, 31 August 1989 Str., Chisinau
MD-2012, Moldova
www.un.md

UN Moldova Facebook Page:
https://www.facebook.com/ONUMoldova
twitter.com/UNMoldova